

Két ingyenfüzet: Adóügyi tanácsok. — Elhunyt agrárkiválóságaink.

Ára 20 fillér

VASÁR NAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, Ó-utca 10. szám.

Telefonszám: Automata 242—49.

LAPVEZÉR:

MESKÓ PÁL.

FŐMUNKATÁRS:

SCHANDL JÓZSEF dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földmivelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt:

Egész évre 8 P. Félévre 4 P.

Negyedévre 2 P.

Budapest, 1928.

IX. évfolyam 50. szám.

Vasárnap december 9.

A mezőgazdaság kamatterhe.

A Felsődunántuli Mezőgazdasági Kamara (Győr) november hó 12-én tartotta meg közgyűlését, melyről már röviden beszámoltunk. A közgyűlés egyik programpontja a *mezőgazdasági hitel* kérdése volt, melyről Elekes Gyula jószágfelügyelő a következő nagyérdekű előadást tartotta:

— Néhány dunántuli nagyobb, közép és kiskgazdaság kamatterheit tanulmányozva, állithatom, hogy eléggé megközelíttem annak a kamatterheknek megismerését, mely ma országrészünkön a gazdasági üzemek terhe és nem tulzok, ha azt állitom, hogy ez a *teher* kat. holdanként 150—200 pengő tőke után számított 21—28 pengő

között mozog, átlag tehát 24 és fél pengő, mely mai áron 100 kg. búzának felel meg.

— Ha a gazda ugynevezett hasznos beruházásai tényleg hasznosak maradtak, a mai nehéz gazdasági viszonyok között is, ami nem minden esetben mondható el, úgy kétségtelenül az abból származó kamatszolgáltatás *egyrészenek meg kellene térülnie.*

— Ki merné azonban állítani, hogy a gazdasági üzemben nem csupán ma, de normális időben is általában a pénz 14%-ot jövedelmezni képes? Ez azt jelentené pél-

A borsodszemerei Faluszövetség alakuló közgyűlésének közönsége a népház előtt.
Középen: Marek János főjegyző, Réz Dezső plébános és Barbarik Antal tanító.

(Radnóti István felvétele).

dául a földbérletnél, hogy ő a mai átlag 100—120 kg-os buzaár mellett 3—400 kg-os bruttó buza jövedelmet élvez, ami ellen bizonyára minden bérlő élénken tiltakozna.

— Ha pedig a mezőgazdaságba befektetett pénz, nem is tekintve a mai rossz értékesítési viszonyokat, nem nézve a szokatlanul magas közterheket, *legfeljebb a felét hozhatja az érte fizetett kamatoknak*, könnyen belátható az a katasztrófa, mely ebből fog származni előbb-utóbb. A gazda végkép eladósodik, a földjáradék megszűnik, a termelés lezüllik, a fogyasztóképeség a minimumra csökken, az adózóképeség lehanyatlik, s mindez egy mezőgazdasági államban menthetetlenül magával rántja az ipart és a kereskedelmet.

— Hallom az ellenvetést, hogy a pénz drágaságát, tisztán a világpiac helyzete okozza, amelyen segíteni nincs módunkban. Ennek jogosságát magam is elismerem — bizonyos határig. Azon túl azonban állítom, hogy a baj oka *közzgazdasági és hiteléletünknek olyan jelenségeiből áll, amelyeken megfelelő törvényhozási intézkedésekkel igenis segíteni lehetne.*

— Nem kívánom eldönteni, hogy a külföldről Magyarországra kerülő kölcsöntőkék átlagos kamatszolgáltatása 7 vagy 8 százalékosat tesz-e ki, csupán megjegyzem, hogy nem is minden kölcsön származik a külföldről. De ha a kamatszolgáltatást kétfelé osztjuk s annak egyrészt olyannak tekintjük, amely egészséges felhasználás mellett gyümölcsöző, akkor kitűnik, hogy nem a törvényesen követelhető kamatteher rész teszi tönkre a gazdát, hanem igenis, a tönk szélére viszi a meg nem indokolható és átlag legalább 4—5 százalékosat kitevő kamattöbblet. E címen a magyar gazda mai eladósodási mértékét véve figyelembe, katasztrális holdanként évi 8—10 pengővel adózik.

— Ha a bankvezetőktől megkérdezzük, hogy mire szükséges ez a nagy kamattöbblet a békebeli időkkel szemben, a felelet az, hogy a *sok adminisztrációs költség teszi ezt szükségessé.* Más indokot nem hallottam.

— Véleményem szerint a hatalmas kamatösszegek kis része hivatva van a bankintézetek *háborús veszteségeinek pótlására.* Egy másik kis része a részvények ár-emelkedésben kellene, hogy kifejezésre jusson, amit azonban nem tudunk felfedezni. Egy másik kis rész arra szolgál, hogy bankjaink mentesüljenek a takarékoskossághoz alkalmazásuktól. A legnagyobb rész azonban tantiémek és fizetések címén kerül el a produktív termelési vérkeringést. Sok eluszik ebből a luxusárukért, külföldi utazásokért, idegen államok részére és növeli külkereskedelmi mérle-
künk riasztó hiányát.

— Amióta négy évvel ezelőtt pénzünk állandósult, a 35 százalékos kamatszolgáltatásokról nem tudunk lejjebb jutni átlag 14 százaléknál, mert a 15—18 százalékos kamatok ma sem ritkák. Ez annak ellenére van így, hogy a volt pénzügyminiszter a parlamentben is felemelte tiltó szavát a magas kamatok ellen, hozzátéve, hogy eredménytelenség esetén kényszerítő eszközöket is hajlandó alkalmazni. Nekünk *kívánnunk kell ilyen eszközök sürgős alkalmazását,* vagy ha ilyenek nincsenek, ilyen hatékony eszközöknek a törvényhozás által a kormányzat kezébe való megadását.

— Békeidőben bankjaink megelégedtek a jegybank kamatlába felett, amely utóbbi átlag 5 százalék volt, legfeljebb 1—1.5 százalékkal. Ezzel szemben a mostani 6 százalékos Nemzeti Bank kamatláb felett ennek *több mint kétszeresét,* ma pedig a 7 százalékos felett, ennek kétszeresét szedik. Ennek dacára a nagyobb osztalékot mégis a Nemzeti Bank fizeti részvényeseinek és nem a pénzintézetek.

— A magyar gazdatársadalom kivette részét a Nemzeti Bank alapításából abban a reményben, hogy a mezőgazdasági üzemek hitelforgalmát elősegíteni lesz hivatott szabályai révén. Mégis ma az a helyzet, hogy a gazda megfogható és ingatlan fedezetén felül *árúkészletére csak úgy bír hitelt szerezni, ha valamely pénzintézet megtoldja*

az ő aláírását s ezért a közvetítésért tulságosan magas árat szed. Egy ezerholdas magyar birtokos, kinek csak pusztán ingatlanvagyonára legalább 600.000 pengő értéket képvisel, ha nem akarja eladni tíz-husz vagon gabonáját a mai nyomott áron, legtöbb esetben csak úgy kaphat hitelt, ha a 200.000—300.000 pengő alaptőkével rendelkező vidéki takarékpénztár zsírálja a váltóját s azt rendszerint egy nagyobb pénzintézetnél helyezi el, vagyis csak harmadfokon számítja le a Nemzeti Bank. Ugyanez a helyzet a kisgazdánál is, kinek váltóját *közvetve szintén szívesen veszik.* Ennek ellenében, ha egy gyáros eladja portékáját közvetlenül, vagy eladja azt a nagykereskedő az egy-két segéddel dolgozó kisiparosnak, ez utóbbinak váltóját minden váltó között a legszívesebben veszi a Nemzeti Bank a gyárostól vagy a nagykereskedőtől közvetlenül, mert amint mondja: „*sok kis váltónál megoszlik a kockázat a naggyal szemben*“, a kisiparosnak pedig nem is volt fogható ingatlan fedezete.

— Meg kell végre oldani a kérdést, hogy a mezőgazdaság a sok kéz helyett a maga teljes biztonságu fedezetével sokkal közvetlenebbül juthasson termelési- és áruhitelhez. Országos és sürgős közérdek, hogy a közbeiktatott kisebb pénzintézetek működése az őket valóban megillető térre szoríttassék: *gyűjtsenek össze apróbb tőkéket, azt vigyék méltányos kamat mellett a termelő élet vérkeringésébe.* A Nemzeti Bank pedig úgy teljesítse feladatát, mint az iparnál és kereskedelemnél.

Gaal Gaszton ünneplése.

Gaal Gaszton országgyűlési képviselő, a magyar mezőgazdaság érdekeinek törhetetlen harcosa, november hó 30-án, pénteken töltötte be hatvanadik életévét. Az ország minden részéből elhalmozták szerencsekívánatokkal a közszeretben álló politikust, szűkebb hazája: Balatonboglár pedig díszpolgárává választotta.

Gaal Gasztont pártkülönbség nélkül minden politikus tiszteli és nagyrabecsüli, mert erős, harcos kisebbségi álláspontját mindig össze tudta egyeztetni az ország érdekeivel és *soha egyetlen lépése, vagy cselekedete nem volt, melyet ne a köz érdekében végzett volna.* Gaal Gaszton különösen közel áll a falu népéhez, mert politikai pályafutása alatt állandóan a falusi kisemberek érdekeiért küzdött és egyetlen pillanatot sem mulasztott el, amikor arról volt szó, hogy súlyos szavával és nagy befolyásával a falusi társadalom segítségére siessen.

Gaal Gaszton 1868-ban született Székesfehérváron és a magyaróvári gazdasági akadémia elvégzése után Balatonmenti birtokán gazdálkodott. 1906-ban választotta meg első ízben a lengyeltóti kerület függetlenségi és 48-as programmal országgyűlési képviselővé. Az 1910-es választásokon már nem lépett fel és a forradalom idején visszavonult a politikától és amikor a kommunisták birtokát elvették, de annak kezelésével megkínálták, a leghatározottabban visszutasította ezt az állást és azon a négy hold földön kertészkedett, melyet a bolsevisták meghagytak számára. A Friedrich-kormány alatt Somogy, Tolna és Baranya vármegyék kormánybiztosa lett, 1920-ban pedig egyhangú lelkesedéssel küldte be a lengyeltóti választókerület az első nemzetgyűlésbe. 1921. július 30-án a nemzetgyűlés elnökévé választották és ezt a pozíciót megtartotta a második nemzetgyűlésen is, hová ugyancsak a lengyeltóti választók bizalmából jutott be. Az Egységespártból a földadó-javaslat miatt lépett ki és ekkor köszönt le elnöki méltóságáról is.

Eleinte mint pártönkivüli képviselő fejtett ki közérdekű tevékenységet, később, 1926-ban megalakította az agrárpártot, melynek elnöke lett. A mostani képviselőházban már az új agrárpárt programja alapján került be.

Balatonbogláron, mint említettük, Gaal Gaszton születésnapján díszközgyűlést tartottak, melyet Pintér József községi bíró nyitott meg és melyen Szabó Ferenc terjesztette elő a Gaal Gaszton díszpolgárságára vonatkozó indítványt. A képviselőtestület egyhangú lelkesedéssel fogadta el Szabó Ferenc indítványát, mely után Sümegi Vilmos kérésére elhatározták, hogy Gaal Gaszton arcképét megfestetik a közgyűlési terem részére. A községi képviselőtestület tagjai ezután átvonultak Gaal Gaszton kastélyába és vele együtt a kis fehérhegyi templomba mentek, amelynek falai között már összegyűltek Balatonboglár községének lakói. Délután 4 órakor a balaton-

boglári ipartestület székházában köszöntötték Gaal Gasztont különböző egyesületek. A lengyeltótiak diszoklevelét nagyobb küldöttség élén *Begedy Péter dr.*, lengyeltóti főszolgabíró hozta, míg Somogy vármegye részéről *Weissenbach Iván* báró főjegyző köszöntötte fel a jubilánst. A székházban még igen sok üdvözlő beszéd hangzott el különböző falvak, egyházközségek és más egyesületek küldöttei részéről. A kiküldöttek valamennyien átnyújtották Gaal Gasztonnak egyesületük dísz- és tiszteletbeli tagságáról szóló jegyzőkönyvét.

„A hitelkamatot akarom lecsökkenteni” —

mondotta Schandl Károly dr., az OKH székesfehérvári értekezletén.

Az Országos Központi Hitelszövetkezet propaganda-akciójának egyik legmegkapóbb állomásához érkezett el november hó 26-án, hétfőn, amikor Fejér vármegye gazdatársadalma és szövetkezeti vezeterei értekezletet tartottak Székesfehérváron a vármegyház nagytermében. Az értekezleten megjelent *Shvoy Lajos* megyés püspök, *Zichy Aladár* gróf volt miniszter, *Széchenyi Viktor* gróf főispán, *Havranek József* alispán, *Huszár Dezső*, *Csöngedy Gyula*, *Tabódy Tibor*, *Simon András* országgyűlési képviselők, *Klaus György* nagyprepost, *Bilkey István* esperes-plébános, a megye gazdáinak nagy serege, továbbá az OKH részéről *Schandl Károly* ny. államtitkár, az OKH alelnök-vezérigazgatója, *Mikó Gábor* ügyvezető igazgató, *Borsody Sándor* és *Both Dezső* igazgatók, *Raksányi Mihály* cégvezető, *Wanke Gusztáv*, *Wéber Jenő* osztályfőnökök és *Kunst Henrik* vezérigazgatósági titkár.

Zichy Aladár gróf elnöki megnyitó szavaiban vázolta a propaganda-akció célját és kijelölte azt az utat, amelyen a szövetkezeteknek és gazdatársadalomnak haladnia kell. A hitelinség és az uzsorakamatok gátolják ma gazdáinkat a boldogulásban és veszélyeztetik az agrártermelés jövedelmezőségét. A most megindított szövetkezeti propaganda ezeket az akadályokat óhajtja elhárítani az utból.

Az elnök bevezető szavai után általános figyelem közepette *Schandl Károly* állott fel szólásra s tartotta meg nagyszabású előadását a mozgalom szükségességéről.

— Kétségtelen, hogy a vajudó mezőgazdasági hitel kérdésének végső megoldása a kamat lecsökkentése lehet csak — ugymond — hiszen nyilvánvaló, hogy a mezőgazdasági üzemek, akár nagy-, akár kisgazdaságok, huzamosabb ideig nem bírják el a 16—18 százalékos kamatterhelést, de a tíz százalékon felüli megterhelés is alapjában veszélyezteti a mezőgazdasági termelés jövedelmezőségét. Ha az agrártermelés legfontosabb bástyáinak, a hitelszövetkezeteknek tőkét fokozzuk, felfrissítjük, úgy az a hitelkeretek kiszélesítését vonja maga után, amelynek viszont az a következménye, hogy az üzleti költségek jobban megoszlanak. Akkor következik el majd az a pillanat,

STERNBERG

KIR. UDD. HANGSZERGYÁR
BUDAPEST, RÁKÓCZI-UT 60.

HEGEDÜK: Beszélőgépek:

Iskola .. P 8.—
Zenekari P 16.—
Hangverseny 24.—
Erőshangu nagy lemezt játszó P 15.—
Koffergép .. P 40.—
Remekhangu 60.—, 80.—

HARMONIKÁK:

Kitűnő hangu. .. P 4.—
Rezgő hangu. .. P 6.—
Kéthangsoros. .. P 6.—
Kétváltós P 12.—
Négváltós. P 20.—

amikor a helyzet megéri arra, hogy a hitelkamatot lecsökkentssem.

— Sokszor felvetik előttem azt a kérdést, vajjon alkalmas-e az idő ahhoz, hogy a mezőgazdasági hitel kamatait leszállítsuk? Hiszen csak a közelmúltban történt, hogy a jegybank kamatlábát egy százalékkal emelte. Erre az aggodalomra csak az a válaszom, hogy amint a német Preussen-Kassa függetleníteni tudta magát az állami jegybanktól, úgy meggyőződésem, hogy ezt az utat kell követnie a magyar szövetkezeti politikának is.

— Ezzel kapcsolatban időszerűnek tartom egy másik kérdésnek a tisztázását is. Széltében-hosszában hangoztatják, hogy az állam agyontámogatja az OKH-t. Annak a megállapításával, hogy Németország, Franciaország és Olaszország igen tekintélyes összegekkel támogatják az agrárszövetkezeti mozgalmat, a magyar állam csupán tíz millió pengő értékű jól kamatozó üzletrésztulajdonosi részesüléssel segít az OKH segítségére. Ha tekintetbe vesszük, hogy az OKH és a kötelekbe tartozó hitelszövetkezetek nyolcszázmillió aranykorona hadikölcsönt jegyeztek, amely tárcájukban maradt és elértéktelenedett, tudjuk, hogy a hitelszövetkezetek központja százhatvan millió pengő forgótőkével segíti a gazdatársadalmat, anélkül, hogy kamatmentes állami kölcsönökben részesülne, könnyen megállapíthatjuk azt, hogy vajjon „tultengő”-e ez az állami támogatás?

— Igen is, a magyar gazdatársadalom saját erejéből akar talpraállani s noha a feladat, amit magunk elé tűztünk, nehéz, még sem megoldhatatlan, ha az érdekelt tényezők, hatóságok, a falvak és hitelszövetkezetek hivatott vezetői a szervezkedés fontosságát átérzik és értékelni tudják és össze tudnak fogni a közös cél érdekében. Ismétlem, itt nem az OKH megerősítéséről van szó, ez a kérdés ma már az egész ország kérdése, ez a kérdés ma már országos jelentőségűvé szélesedett.

Schandl Károly nagyszabású fejtegetését a jelenlevők rendkívül nagy figyelemmel hallgatták. A zajos taps után *Széchenyi Viktor* gróf főispán és *Havranek József* alispán biztosították az értekezletet támogatásukról. *Csöngedy Gyula* országgyűlési képviselő buzdító beszédében azt hangoztatta, hogy az eredmények csak akkor következnek be, ha a magyar agrártársadalomban nem csökken a bizalom az ország sorsának jobbrafordulásában. *Bilkey István* esperes-plébános, majd *Simon András* országgyűlési képviselő beszéde után *Paulovits Béla* földbirtokos szólott a mozgalom jelentőségéről. Végül *Lits Ferenc* gazdálkodó határozati javaslatot terjesztett elő, amelyben felhívja az értekezletet arra, hogy a szövetkezeteket üzletrészek jegyzése és betétek elhelyezése révén támogassa. A határozati javaslatot az értekezlet egyhanguan elfogadta.

A szekszárdi gyűlés.

A szekszárdi értekezleten *Jankó Ágoston* főispán elnökölt. Az értekezleten résztvett *Szévald Oszkár* alispán, vitéz *Vendel István* polgármester, *Kis Lajos* apátplébános, *Döry Frigyes*, a vármegyei gazdasági egyesület elnöke, *Jeszenszky Andor* és *József báró*, *Sztarkovanszky Tibor* s a megye vezető gazdái nagy számban.

A Magyar Földhitelintézet

Budapest, V., Bálvány-utca 7. szám.

Engedélyez jelzálogkölcsönöket kizárólag földbirtokra, jelenleg 35 éves törlesztésre. A legkisebb felvehető kölcsön 400 dollár (mintegy 2200 pengő). Részletes értesítőt kívánatra postán küld az intézet.

A Faluszövetség alakuló gyűlésének közönsége Borsodszemerén.
(Radnóti István felvétele).

Az elnök megnyitószavai után, amelyben támogatásáról biztosította a magyar gazdátársadalom szövetkezeti megmozdulását, általános figyelem közepette Schandl Károly állott fel szólásra és tartotta meg nagyvonalu előadását. Részletesen fejtegette a magyar gazdátársadalom szervezkedésének és egy frontba tömörülésének szükségességét, amelyet a szövetkezeti tőkék fokozása és gyarapítása révén érhetünk el. Ezután így folytatta:

— Ha a népek gazdasági versenyéből támadó gazdasági válság alapokát, a mezőgazdasági hitel kérdését nem szervezzük meg, úgy kétségtelen, hogy ez a katasztrófa nyolc-tíz esztendő múlva matematikai pontossággal bekövetkezik.

— Ki kell jelentenem, hogy a kommunizmus csiráit még nem sikerült teljes mértékben kipusztítani a magyar földről, de rendíthetetlen meggyőződése, hogy igazi szövetkezeti együttérzéssel, a nemes erőknél összefogásával és központosításával sikerülni fog az országban lapangó felforgató eszméknek a gyökeres kipusztítása. A diósgyőri vasgyár munkásai az igazi szociálpolitika megtestesítését hitelszövetkezetünk áldásos működésében látják. A csongrádi szervezett kubikusok is büszkén vallják magukat elsősorban szövetkezeti embereknek, mert önmagukon tapasztalták, hogy a szövetkezeti önszegély és szövetkezeti tömörülés többet használ nekik, mint a szocializmus.

— Ezek és hasonló társadalmi eredmények is szemem előtt lebegnek akkor, amikor a magyar nép legszélesebb rétegeiben hirdetem a szövetkezeti tőkék gyarapítását, a nemzeti összefogás nélkülözhetetlenségét. Hogy a célt elérjem, nem állok meg a vármegyei értekezleteknél, hanem tovább megyek és községről-községre, sőt ott, ahol kell, portáról-portára fogom hirdetni a magyar mezőgazdaságnak és ezzel az egész nemzetnek megteremtését célzó mozgalom fontosságát.

Az élénk tetszéssel fogadott beszéd után Szévald Oszkár alispán kilátásba helyezte a vármegye támogatását, vitéz Vendel István polgármester pedig a város csatlakozását jelentette be a mozgalomhoz. Döry Frigyes a vármegyei gazdasági egyesület nevében szólott, Kiss Lajos anátplébános pedig a mozgalom erkölcsi vonatkozásait tette szóvá. Végül Szilágyi Béla főszolgabíró terjesztett elő határozati javaslatot, amelyben felhívja az értekezletet a megye kis-, közép- és nagybirtokosait, hogy a szövetkezeteket üzletrészejegyzések és betétek elhelyezése révén támogatassák.

A határozati javaslatot az értekezlet egyhanguan elfogadta.

150 vagy 450 pengő államsegély mintatrágyatelepek létesítésére.

A földmivelésügyi minisztériumnak az országszerte elhanyagolt trágyakezelés felkarolása érdekében megindított mintatrágyatelepek létesítését célzó akciója igen nagy érdeklődést ébresztett a gazdátársadalom körében. Hogy a gazdátársadalom a trágyakezelés helyes keresztülviteléhez nélkülözhetetlen jó trágyatelepek létesítésére további hatékony buzdítást és követendő példát nyerjen, elhatározta a miniszter, hogy az akciót folytatva, újabb ilyen telepek létesítését teszi lehetővé teljes összegű államsegély nyújtásával.

Az akció keretében létesítendő trágyatelepeket az erre vállalkozó s a vármegyei gazdasági egyesületek által javaslatba hozandó gazdák által és azok tulajdonaként kívánja megépíteni a földmivelésügyi minisztérium. E célra az illető gazdának a vármegyei gazdasági egyesületek útján előzetesen megfelelő összeget fog engedélyezni és kiutaltatni, amelynek ellenében a gazdák kötelesek lesznek a trágyatelepet a nekik adandó tervek szerint, az azokon előírt kivitelben és a trágyakezelési utmutatásban idevonatkozólag foglalt leírás és építési utmutatás figyelembe vételével két hónapon belül megépíteni.

Miután sulyt helyez a földmivelésügyi minisztérium arra is, hogy a létesítendő telepek 1929. tavaszán, legkésőbb azonban az aratási időny bekövetkezése előtt okvetlenül megépíttessenek, gondoskodni fog arról, hogy az államsegélyösszegek idejében kiutaltassanak. Ezzel szemben azonban már most figyelmezteti az arra vállalkozó gazdákat, hogy az említett időpon-
ton túl a telepek megépítésére haladékot adni nem fog.

A trágyatelepek a terveken feltüntetett méretezés szerint öt számos állat trágyájának befogadására és kezelésére alkalmasak és háromféle kivitelben építhetők meg és pedig:

1. döngölt agyagfalazattal és téglafalazatu trágyalékutal;
2. téglafalazattal és téglá trágyalékutal;
3. betonfalazattal és trágyalékutal.

Természetesen kívánatos, hogy azok a gazdák, akiknek öt számosállatnál többjük van, a telepet számosállataik számának megfelelően nagyobb méreteken építsék meg.

Az agyagtelepek megépítésére egyenként 150 pengő, a téglavagy betontelegeknek megépítésére egyenként 450 pengő átalányösszeget fog a földmivelésügyi miniszter segélyképpen engedélyezni, mely összegek a vonatkozó tervrajzokon feltüntetett anyagszükséglet költségét fedezik, sőt az agyagtelepeknél még a munkaköltségek egy részére is elegendők. A telepek megépítésének munkája, illetőleg az ezzel járó esetleges munkaköltségek, vagy pedig az engedélyezett átalányösszegeken felül netán még felmerülő egyéb kiadások a gazdát terhelik.

A földmivelésügyi miniszter felhívta a vármegyei gazdasági egyesületeket, hogy legkésőbb 1929. január 15-ig tegyenek javaslatot aziránt, hogy ezek a trágyatelepek, illetőleg az azok megépítésére szolgáló, szóbanlevő, anyagbeszerzési segélyek kiknek engedélyeztessenek?

Javaslatba csak olyan gazda hozható, aki 100 kat. holdnál kisebb területen gazdálkodik és akinek 4—5 számos állata van, aki gazdátársai részéről közbecsülésben és köztekintélyben áll s akiről ez okból feltehető, hogy az ügy érdekében, nevezetesen hasonló trágyatelepek létesítésére gazdátársaira ösztönzést tud gyakorolni.

Ezen általános irányelven belül különös figyelemben részesítendőek azok a gazdák, akik valamely gazdasági kiállításon vagy díjazáson kitüntetés, vagy dicséretet nyertek, továbbá a telkesvitézek, valamint azok a gazdák, akik valamely szarvasmarhatenyésztő egyesületnek, illetve tejelést ellenőrző körzetnek, valamint tejszövetkezetnek tagjai.

Magyarország legolcsóbb cipőforrása ENGEL M.

Székesfehérvár, Kossuth-u. 15.

Szállít utánvétel mellett rendkívül olcsó árban. Elsőrendű magasszárú prima 15, 16, 18 P, női barna magasszárú 16, 18, 20 P, férfi magasszárú prima 18, 20, 22 P, női fél vagy pántos fekete, barna, szürke és drap színben, vagy lakk legújabb divat 16 P-től 22 P-ig. Téli női magasszárú posztószár flaneli bélés 13, 14 P, hócipő fazon csattal 14, 15 P, elsőrendű hócipő női 13, 14 P, sárcipő prima női 8.50 P, férfi 9.50. Prima tehénbőr bakancs 11—14 P-ig. Kockázat nincs, nem megfelelő kicserélünk, képes árjegyzéket bérmentve küldünk.

Egyébként elsősorban azoknak a községeknek ilyen gazdái veendő figyelembe, amely községek a trágyakezelés tekintetében a legelmaradottabbak.

Horvát azonban a trágya helyes kezelésének propagandájába a jelen akcióval új vidékek vonassanak be, felhívja a gazdasági egyesületeket, hogy a most létesítendő telepeket olyan községekben hozzák javaslatba, ahol eddig ilyen telep nem épült.

Az engedélyezett keretből egy községben azonban legfeljebb két és pedig egy döngölt agyagfalazatu és egy téglavagy betonteleg létesíthető.

Ott tehát, ahol a múlt évi akcióval már két ilyen telep megépült, újabb telep létesítése semmiesetre sem lesz engedélyezhető.

Azoknak a gazdáknak, akik az anyagbeszerzési segítyt megkapják, kötelezővénnyel kötelezniük kell magukat arra, hogy az előírt trágyatelepet az anyagbeszerzési segély átvételétől számított legkésőbb két hónapon belül megépítik, — hogy ennek megtörténtét a Vármegyei Gazdasági Egyesülettel haladéktalanul közölni fogják és hogy a megépített telepre gazdátársaik figyelmét minden adandó alkalommal felhívják. Az érdekelt gazdákat külön is figyelmeztetni kell arra, hogy ebbeli kötelezettségeik pontosan teljesítendőek, mert ha a telepet az előírt módon és időn belül meg nem építik, úgy az engedélyezett segély összegének hat százalékos kamatával leendő visszafizetésén kívül, a jövőben az állami kedvezményes akcióból kizártnak. A segély összege csak a szabályszerűen kiállított kötelezvény, valamint az összeg átvételéről szóló nyugta ellenében lesz az érdekelteknek kifizethető.

Az érdeklődők forduljanak a vármegyei gazdasági egyesületekhez.

Gazdabajok a kaposvári mezőgazdasági kamara közgyűlésén.

Vasárnap, november hó 25-én tartotta az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara újraalakuló őszi közgyűlését Kaposvárott, Somogyvármegye székházának nagytermében. Hoyos Miksa gróf elnöki megnyitójában visszapillantást vetett a ka-

Borsodszemerei vezető gazdák.

(Radnóti István felvétele).

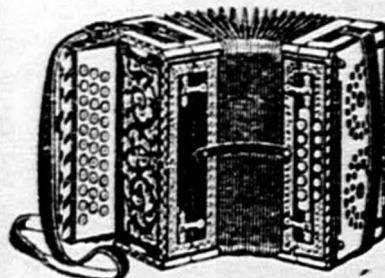
POMPÁS HANGSZEREK

Közvetlenül Európa legnagyobb szétküldésétől.

Tájékoztató árak:

Hegedűk . . . már P 7.90-től
Harmonikák . . . már P 7.80-tól
Citerák . . . már P 11.80-tól
Klarinétok . . . már P 14.95-től
Mandolinok . . . már P 15.20-tól
Gramofonok . . . már P 29.50-től

60 oldalas új diszfőny-jegyzékünk ingyen!

MEINEL és HEROLD

HANGSZER-,
BESZÉLŐGÉP- ÉS HARMONIKAGYÁR

Budapest, IX/462. Üllői-ut 19. sz.

marai munkásság első hatéves ciklusának eredményeire s azokat az okokat, amelyek a kamarát a gazdátársadalom minden rétegét kielégítő tevékenység kifejtésében gátolták, egyfelől az anyagi eszközök hiányában, másfelől a kamara kuriális összetételéből eredő és a gazdátársadalom egyes rétegei részéről megnyilvánult, de ma már oszlóban levő ellenszenvben jelölte meg. Vázolta a mezőgazdasági bizottságok céltudatos tevékenységének jelentőségét a mezőgazdasági kamarai életben, majd kérte az érdekképviseleti szervezet tagjainak és a gazdaközönség összességének támogatását.

A közgyűlés ezután tudomásul vette a törvényhatósági mezőgazdasági bizottságok részéről választott és kiküldött új kamarai rendes és pótagok kiküldését, majd Hoyos Miksa gróf elnök az elnökség tagjainak lejárt mandátumát a közgyűlésnek visszaadta. Mielőtt Hoyos Miksa gróf elnöki székéből távozhott volna, lelkes közfelkiáltással újra a kamara elnökévé választotta a közgyűlés. Alelnökké választották: Baranyavármegye részéről: Tyószits Sándor földbirtokost, kisasszonyfai lakost, Tolnavármegye részéről: Döry Frigyes földbirtokost, paradicsompusztai lakost, Zalavármegye részéről: Malatinszky Ferenc m. kir. gazd. főtanácsos, felsőházi tagot, keszthelyi lakost, Somogyvármegye részéről: Sámik József kisbirtokos, felsőházi tagot, kaposvári lakost és Pécs város részéről: Balatonyi József kisbirtokost, pécsi lakost.

Az indítványok során Tyószits Sándor kamarai alelnök a mezőgazdasági kamarák részére államsegély folyósítását, Förster Jenő m. kir. gazdasági tanácsos a tejgazdaságok részére állami erőtakarmány-hitel folyósítását, Kovács Ferenc gazdaköri elnök a vidéki tejszövetkezeti központok felállítását, Tankovits János országgyűlési képviselő a mezőgazdasági kamarák és mezőgazdasági bizottságok működésének és ennek a gazdasági szakoktatási intézménynek tananyagába való kötelező felvételét, Dick György munkásegyleti titkár a földmivelő lakosság alsóbb rétegei mezőgazdasági oktatásának általánosítását, Igmándy Aladár dr. földbirtokos a külkereskedelmi szerződések megkötésénél azoknak kizárólagosan az egyetemes magyar agrárérdekek szempontjából való elbírálását és az exportlehetőségek intézményes biztosítását, Döry Frigyes kamarai alelnök a mezőgazdaság rovására nyújtott aránytalan ipari vámvédelem és az idegen tej vámentes behozatalának megszüntetését, Hegymessy Iván földbirtokos a termelői és fogyasztói érdekek kölcsönös megóvása mellett és a sertéshizlálás jövedelmezőségének biztosítása érdekében a zsirbehozatal megakadályozását, Neubauer Ferenc dr., volt államtitkár a külkereskedelmi szerződések megkötésénél a viszonyosság elvének szigorú betartását, Freytag Béla nagybérlő a magyar növényvédelmi törvény megalkotását, Döry Frigyes kamarai alelnök a növényvédelmi törvény megalkotásánál a gyakorlati gazdaérdekek figyelembevételét és a törvényjavaslat végleges megszövegezése előtt gyakorlati szakférfiak meghallgatását, Teleki Sándor szőlőbirtokos a borfogyasztási adó kontingentálását, Beznicza Péter körjezvíző a mezőgazdasági munkavállalásnak egy gazdaságra való korlátozását, Pálfi Zsigmond kisbirtokos a községi faiskolák megszüntetését és járási főiskolák létesítését, Szalai Ferenc kisbirtokos a községi faiskolák indokolt esetben való fenntartását, vitéz Kelemen Imre kisbirtokos a vitézek gazdálkodásának felsegélyezése érdekében a tizévi törlesztéses feltétellel vitézi telekhez juttatott vitézek részére kedvezményes állami kölcsön folyósítását és a vitézeknek a kamarai akcióba való bekapcsolását és végül Madarász Zsigmond a szeszadó leszállítását és a megállapított szesz-körzeteknek megszüntetését kívánta.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A képviselőház ülése.

A képviselőház november hó 28-án, szerdán tartott ülésén Örfy Imre betérjesztette a házszabályrevíziós bizottság jelentését és kérte annak napirendre tűzését. Bethlen István gróf miniszterelnök pedig a kormány összes törvényjavaslatait visszavonta azért, hogy a házszabályrevíziót még a karácsonyi szünet előtt le lehessen tárgyalni. A ház rövid vita után így is határozott és az elmúlt héten több ülést nem is tartott.

Az interpellációk során Györki Imre szociáldemokrata képviselő felszólította a kormányt, hogy kétszáznegyven idegennyelvű kitiltott lapot engedjen be ismét az országba.

Az interpellációra Bethlen István gróf miniszterelnök azonnal válaszolt. Kijelentette többek között, hogy a kormány minden kivételes hatalomról lemond, ha a sajtónovellát a Ház már letárgyalta. Az erre vonatkozó törvényjavaslat már készen van és a házszabályrevízió letárgyalása után egyik legelső anyaga lesz a Háznak. Az utóbbi években betiltott lapokat nem engedélyezi újra, mert semmiféle indok nincs arra, hogy az azokat betiltó törvényes határozatokat megváltoztassa. Például a bécsi szocialista ujság, az *Arbeiterzeitung*, egyetlen példányában sem mulasztja el, hogy Magyarország és a kormányzó ellen a leg-súlyosabb rágalmakat ne emelje.

Györki Imre a szentesi munkásegylet könyveinek lefoglalásáról is említést tett: Erre vonatkozólag a miniszterelnök a következőket mondotta:

— 1927-ben a kerületi főkapitány Szeged, Szentés és Orosháza környékén megállapította, hogy a munkások körébe olyan folyóiratok érkeznek, melyek a kommunizmust dicsőítik. A Magyarországi Földmunkások Országos Szövetségének elnöke, Kotrics József földmunkás kapta külföldről ezeket a sajtótermékeket és ő terjesztette széles körben. A nála tartott házkutatás során különböző kommunista tárgyú regényeket, oroszországi folyóiratokat és levelezést találtak. Itt burkolt kommunista szervezkedésről és izgatásról volt szó. Később az a gyanu merült fel, hogy az egyesület is hasonló munkát folytatott, azért vitték el onnan a könyveket megtekintés végett.

A szociáldemokrata képviselők közbeszólásokkal kísérték a miniszterelnök szavait, mire Bethlen István gróf emelt hangon a következőket mondotta:

— A tisztelt képviselő urak mosolyoghatnak és nevethetnek, de a tisztelt képviselő urak pártja olyan politikában vett részt, mely a kommunizmust elősegítette. A magyar kormány kötelességének tartja ennek a veszélynek elhárítását és minden körülmények közt teljesíteni fogja kötelességét, akár mosolyognak a képviselő urak, akár nem.

Az egységespárti képviselők zajos helyesléssel és tapsal fogadták a miniszterelnök beszédét.

A felsőház ülése.

A felsőház november hó 28-án, szerdán, ülést tartott, melyen letárgyalták és elfogadták a fővárosi törvényhatósági mandátumok meghosszabbításáról és a műemlékek megállapításáról szóló törvényjavaslatokat.

A november hó 29-iki, csütörtöki, ülésen a házadokulcs leszállításáról szóló törvényjavaslat került sorra. A

felszólalásokra Wekerle Sándor pénzügyminiszter válaszolt. Hosszabb beszédben ismertette a különbséget Magyarország és a többi európai államok között a közteherviselés szempontjából és megállapította, hogy a többi európai országban könnyebb a teherviselés, mint Magyarországon. Ezeket a terheket ma maximálisnak kell tekinteni, ezeket növelni nem állhat szándékunkban. Sajnos, pénzügyi helyzetünk mellett feltétlenül szükség van pénzügyi egyensúlyra. Ez az oka annak, hogy a terheket nem lehet olyan mértékben csökkenteni, mint azt ő is szeretné. Így csupán arra szorítkozik, hogy megakadályozza az állami kiadások növekedését, ami maga után vonja a bevételek növelését is. Szükségesnek tartja megfontolás tárgyává tenni a kiadások sorrendjét. A kormány szívesen közreműködik abban, hogy ahol szükséges, a közhitel megszerzésével is elősegítse az építkezést. Az adómentességgel előmozdítjuk az építkezést, de itt is jól meg kell gondolni, hogy mikor és mennyi időre adjuk a kedvezményeket. A községi háztartások ügyével kapcsolatban kijelentette, hogy legfőbb ideje ezzel a kérdéssel foglalkozni, mert e téren nagy bajok és olyan igazságtalanságok vannak, melyeket feltétlenül rendezni kell. Az adók behajtásánál arra törekszik, hogy lehetőleg zaklatásmentesen történjék az.

A felsőház hosszantartó éljenzéssel fogadta a pénzügyminiszter beszédét, majd a javaslatot elfogadták.

A gazdaképviselők értekezlete.

Az Egységespárt agrárcsoportja Gräffl Jenő elnöklésével november hó 29-én, csütörtökön értekezletet tartott az export-kérdés ügyében. Farkas Géza azt hangoztatta, hogy a párt szükségét érzi annak, hogy a mezőgazdasági export kérdését megvitassa, mert ennek rendezésétől függnek nemcsak mezőgazdaságunk, de az egész ország gazdasági életének érdekei is.

Utána Marschall Ferenc szólalt fel s hangsúlyozta, hogy mezőgazdasági kivitelünk szerves fejlesztése ma tengelykérdése közgazdasági életünknek. A szervezési hibák olyan szembetűnőek nálunk, hogy feltétlenül szükség van valamilyen szervező intézményre.

Bud János közgazdasági miniszter válaszolt a felszólalásokra. A kereskedelmi mérleg kérdésénél a súlypont valóban az exporton nyugszik, ahol a mezőgazdasági termények árkérdése lép előtérbe, mert senkisé nem kényszerítheti arra a külföldi fogyasztót, hogy a világpiaci árakon felül vásároljon. Teljesen igaza van az előadónak abban, hogy olyan szervezetlenséget tapasztalunk kivitelünknel, ami súlyos kárát okoz mezőgazdaságunknak és közgazdaságunknak. Reméli, hogy sikerül olyan szervezetet létrehozni, amely a legmesszebbmenően megfelel a gyakorlati élet igényeinek. A tökehiány is rendkívül súlyos, mert tízszázalékos kamaton alul nem jut ma az exportkereskedelem hitelhez, ezt is csak kevesen élvezhetik. A kormány már e héten is tett bizonyos kezdeményező lépéseket s a legközelebbi időben tervezett áll elő, amely nagyban hozzájárul majd a helyzet javításához.

A miniszter felszólalása után Gömbös Gyula államtitkár a tojás- és baromfi-export nagy jelentőségére hívta fel a figyelmet.

Prónay György báró mezőgazdasági importunk főbb akadályait abban látja, hogy termelésünk egyoldalú, kereskedelmünk nagyrészt szervezetlen, tökehiánnyal küzd és magas kamatterhek nyomják. A borexport nehezebb kérdés, az előfeltétel a szőlő és bortermelés irányítása, pince-szövetkezetek létesítése, amelyek az egyöntetű áru termelését elősegítik.

Dezsöffy Aurél államtitkár bejelentette, hogy az exporttarifa kérdésével a kereskedelmi minisztérium behatóan foglalkozik, a szükséges előmunkálatok már befejeződtek és a legközelebbi időben a közgazdasági miniszterrel egyetértésben megállapíthatják azokat az intézkedéseket, amelyek az export-tarifa revíziója tekintetében szükségesek.

A MÁV. és a csendőrség hiv. szállítója

Világhírű The Whitworth kerékpárok kisérségre, varrógépek, gyermekkocsik gyári árban. Speciális javítóműhely. Kerékpár alkatrészek: friss külsők P 6.80-tól, belsők P 2.10-től, lánc P 3.60, pedál P 3.20-tól stb. Képes árjegyzék 800 képpel ingyen.

Láng Imre műszerész-mester, Budapest, VI. Teréz körút 3. szám. (saroküzlet).

Borbély György felsőházi tag a tárolt búzával való visszaélésre hívta fel a kormány figyelmét és kérte, hogy a MEFTER-t kötelezzék arra, hogy Tiszafüredtől kezdve rendszeres hajójáratot tartson fenn, mert ily módon a tiszavidéki búzát is frissen lehetne szállítani.

Csontos Imre visszautasította azt a képviselőházban elhangzott vádat, hogy a gazdátársadalom mesterségesen visszatartja búzakészletét.

Két export-intézetet létesít a kormány.

A kormány tagjai **Bethlen István** gróf miniszterelnök elnöklésével november hó 29-én, csütörtökön minisztertanácsot tartottak. A minisztertanács **Bud János** közgazdasági miniszter előadása alapján hozzájárult az önálló hatáskörrel működő exportintézetek létesítéséhez és felhatalmazást adott a kereskedelemügyi és földmívelésügyi minisztereknek, hogy az intézetek megszervezésére és működésük mielőbbi megkezdésének biztosítására a szükséges lépéseket tegyék meg. A minisztertanács határozata értelmében úgy az ipari, mint a mezőgazdasági export intézését külön-külön szerv fogja lebonyolítani, amelyek között azonban a harmonikus együttműködés biztosított.

Január közepén megkezdik a földreformos földek árának kifizetését.

Ismeretes, hogy a svéd gyufatrösztel kötött szerződés értelmében a svédek harminchatmillió dollár kölcsönt adnak az országnak, amelyből a kormány a földbirtok-reform során elvett földekért fizet kártérítést. A svédek, mint értesülünk, már hivatalosan bejelentették, hogy a kölcsön első részletét, a tizenhatmillió dollárt, január 1-ig átutalják a Magyar Nemzeti Bankhoz és így a földreform finanszírozása január 15-én megkezdődik. Ezt a pénzügyi műveletet négy fővárosi pénzügyi intézet bonyolítja le, melynek vezetői a napokban tanácskozást tartottak és megállapították, hogy a törvény által előírt időpontban, január 15-én megkezdhetik az elvett földbirtokok vételárának kifizetését.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Az erdélyi reformátusok hivatása.

Az erdélyi református egyház legutóbb tartotta közgyűlését **Kolozsvárott** és ezen a közgyűlésen **Makkai Sándor**, a kiváló püspök, ismertette az erdélyi reformátusság mult esztendejének történetét. A reformátusok sérelmeinek felsorolása után a következőket mondotta a püspök:

— A reformátusságnak nagy feladatai vannak Erdélyben! A mi dolgunk bizonyítani, hogy a reánk bízott nép nemzeti örökségével, kulturálisával teljesen egyek vagyunk és ezen a téren sem lehet minket megrendíteni, vagy szétszaggatni. Nagy hivatását a református egyház csak öntudatos hitének és munkálkodó szeretetének teljes segítségével tudja betölteni és ezért az összes erdélyi reformátusoknak önfeláldozó egyetakarással kell keznet fogniok egymással.

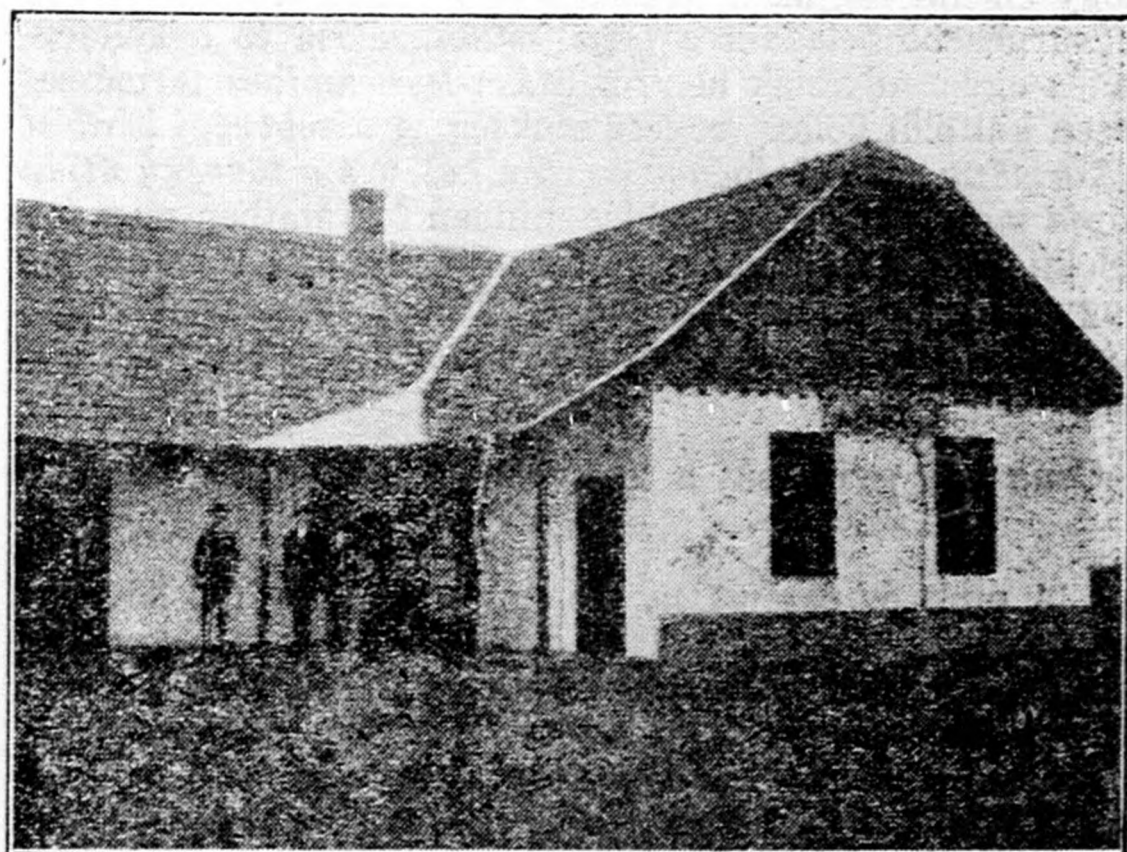
Nem csak olcsó, hanem jó is

20 méter	Tennisflanell jó bolyhos	30 P
20	Liliom-vászon, hófehér 80 széles	30 P
20	Köténykarton, szépen mintázva	30 P
23	Angin, garantáltan pehelytartó	30 P
23	ágynemű színes csikkal	30 P
16	ruhabarchet, finom	30 P

Pósta- és vámilleték az árakban bennfoglaltatik.

Szétküldés utánvétellel: **STOLIN JÓZSEF**

szövőgyárából, **NACHOD**, (Csehszlovákia).

A gyulagyürkehelyi Földmívelők Olvasókörenek ujonnan felavatott népháza.

(Radnóti István felvétele).

Aláírták a magyar-lengyel döntőbírósi szerződést.

Walkó Lajos külügyminiszter a múlt héten **Varsóba** utazott a magyar-lengyel döntőbírósi szerződés aláírására. A külügyminiszter tiszteletére ünnepi vacsorát adott **Zaleski** gróf lengyel külügyminiszter. **Zaleski** gróf a vacsora folyamán pohárköszöntőt mondott, melyben üdvözölte a magyar nemzetet, amelyet élénk rokonszenv övez a lengyelek körében. A lengyel külügyminiszter megállapította, hogy a magyarbarátság a lengyel nép nemzeti hagyománya. A békéltető és választott bírósi szerződés aláírásával az évszázados barátság láncába új szemet fűztek.

A lengyel külügyminiszter beszédét **Walkó Lajos** külügyminiszter köszönte meg.

A magyar-lengyel békéltető és választott bírósi szerződés okmányait és az okmányok kicserélésére vonatkozó jegyzőkönyveket ünnepélyes formák között magyar részről **Walkó Lajos** dr., lengyel részről **Zaleski** külügyminiszter irta alá.

Véres tüntetés Zágrábban.

Jugoszlávia az elmúlt héten ünnepelte fennállásának tizedik évfordulóját, melyről a horvátok tüntetően távol tartották magukat. Csak a hivatalok vezetői vettek részt a zágrábi székesegyházban rendezett hálaadó ünnepi istentiszteleten. A horvát lakosság szerbgyűlölete azonban véres tüntetésekben tört ki, amelynek négy sebesültje és két halottja van. Mialatt az iskolákban és templomokban ünnepeltek, az alatt diákok bejárták a várost, mindenütt behatoltak az iskolákba és megzavarták az ünnepségeket, több diák pedig felmászott a székesegyház homlokzatára és arra három horvát nemzetiszínű, gyászfátyollal bevont lobogót tűzött ki a mise alatt. A rendőrök eltávolították a lobogókat s a tüntetőket bekísérték a rendőrségre. Mikor a menet a **Jellasic**-téren haladt, a tömeg ki akarta szabadítani a diákokat, lövöldözés támadt, mire a kivonult diszszázad a tüntető tömeg közé hatolt s a vezető tisztek kardot rántva támadtak a diákokra. Az általános pánikban a rendőrök lövéseire a tüntetők is lövéssel feleltek és csak hamar négy sebesült és két halott hevert a földön: egy rendőr, meg egy diák.

Az új oláh kormány programja.

Az oláh kormány közzétette a nemzeti földmivespárt választási kiáltványát, amely részletesen ismerteti a párt kormányprogramját. A program messzemenő helyi önkormányzatot helyez kilátásba. Az igazságszolgáltatás függetlenségét biztosítani fogják s a tisztviselői karban lábrakapott visszaéléseket oly módon fogják leküzdeni,

hogy emelni fogják a tisztviselői fizetéseket. A kormány legsürgősebb feladata a pénz stabilizálása és a költségvetés egyensúlyának helyreállítása lesz, amihez természetesen külföldi kölcsönre lesz szükség. *A kisebbségi kérdést a kormány jelentőségéhez mérten kezeli s a törvény útján fogja megoldani.* A megoldás minden tekintetben meg fog felelni az alkotmánynak, a korszaknak s a román nép hagyományos türelmességének. A külpolitika marad a régi. Románia továbbra is hűen kitart szövetségesei és barátai mellett.

Cena bég gyilkosát a tárgyaláson lelőtte egy albán szolga.

A múlt év őszén Cena béget, Albánia prágai követét, egy *Algiviad Bebi* nevű albán diák meggyilkolta. A gyilkos bűnügyét a napokban kezdte tárgyalni a cseh bíróság. Zsufolt tárgyalóteremben kezdték meg Algiviad Bebi kihallgatását. A vádlott elmondotta, hogy egy titkos társaság bizta meg a gyilkosság elkövetésével s több ízben hazaárulónak mondta Achmed Zogut, Albánia királyát. A tárgyalás vezetője közben szünetet rendelt el s az esküdtek éppen el akarták hagyni a termet, amikor a hallgatóság soraiból egy ismeretlen férfi sietett a gyilkos felé és hosszucsövű pisztolyából egymásután *hat dum-dum golyót lött bele Algiviad Bebi albán diákba.* A vádlott lefordult a székről és egy szó nélkül meghalt. Del Veccio olasz újságíró is súlyosan megsérült, mert az egyik golyó, amely áthatolt Bebi testén, az olasz újságíró tüdejét is átfurta. A gyilkost hosszabb dulakodás után elfogták. Elmondotta, hogy a Bebi által meggyilkolt Cena bég testvérének, Gana bégnek az inasa. Egyébként minden felvilágosítást megtagadott, csak annyit mondott, hogy Cena bég meggyilkolásáért ő akart megfelelőképpen bosszút állni Algiviad Bebin. A merénylet állítólag Zigu Vucitern-nek hívják. A prágai rendőrség a gyilkos gazdáját, Gana béget is letartóztatta. *A bég közeli rokona az albán királynak.*

MEZŐGAZDASÁG

E heti ajándékfüzeteink.

E héten ismét két ingyenkönyvecskét kapnak a „Vasárnap” előfizetői és példányonként vásárlói. Az egyik a gazdák legszorosabb ügyével, az adókkal foglalkozik és rendkívül hasznos utbaigazításokkal szolgál ebben a bonyolult kérdésben. A füzetet Ormándy János dr., magy. kir. gazdasági főtanácsos, kamarai igazgató írta:

Adóügyi gyakorlati tanácsok gazdák részére

cimmel. A könyvecske utmutatásait olvasóinknak saját érdekében feltétlenül követniük kell!

A második füzet szerzője, a gazdatársadalom egyik országos hírű, nagyrabecsült vezére: Magyar Kázmér m. kir. gazdasági főtanácsos. A kitűnő tollú gazda

Elhunyt agrárkiválóságaink

cimen írta meg nagyértékű tanulmányát, melyben gyönyörű emléket emel a gazdatársadalom feledhetetlen nagyságainak. A falvak lakóinak ismerniük kell azoknak a férfiaknak nevét, akik önzetlen és eredményes harcot vívtak a gazdatársadalom érdekeiért és a falusi nép sorsának jobbrafordításáért. E nagy férfiakra minden gazda mélyszéges tisztelettel és igaz becsüléssel gondoljon és harcaikból, munkásságukból merítsen erőt a további küzdelemre.

A burgonyarosták helyes alkalmazása és hasznuk.

A „Mezőgazdaság és Kertészet” című lapban írja vitéz K. Takács Gyula m. kir. gazdasági felügyelő a következőket:

Sok szó esik az utóbbi időben arról, hogy burgonyakiviteleink miért végződnek rendszerint kudarccal és miért nem tudunk magunknak állandó külföldi piacot teremteni. A vélemények mind megegyeznek abban, hogy a hazai földben és a hazai éghajlat alatt termett burgonya ize bárhonnan származó burgonya ízével felveheti a versenyt, a szállított burgonya válogatása azonban *nagyon is sok kívánni valót hagy hátra.* Ennek az állapotnak a javításával kapcsolatosan talán nem lesz érdektelen, ha az alábbiakban a burgonyarostákról, valamint azok előnyeiről és hátrányairól röviden szölok.

Magyarországon általánosságban a *sík burgonyarosta* van elterjedve. Ez a rosta a nagyobb burgonyatermelőknek, valamint a nagyobb burgonyakereskedőknek a leggyakrabban megtalálható. Hazai gyáraink ezideig ennek a gyártásával foglalkoztak. Hengeralaku rostát az országban mindössze az utóbbi időben készített néhányat Paul Gusztáv dombovári gépműhelye, ezekből még csak néhány van künn a gyakorlatban. Paul nagyjából a német kis típusú „Pollert” mintájára készítette rostáját, később kisebb javításokat eszközölt rajta. Vannak ezenkívül egészen nagy, gépi erőhajtásra szerkesztett burgonyaosztályozók is, ezek azonban a mi viszonyaink között nem igen jöhetnek figyelembe.

A burgonya általános válogatása a *legtökéletesebben kézíróval történik*, ennél minden egyes gumó kézbe kerül s így van rá mód, hogy a rothadt, a rágott, vágott vagy egyébként sérült gumókat a munkás a burgonyából gondosan kiválogathassa. A rosta ezt a munkát nem tudja elvégezni, az csakis a *nagyság szerinti osztályozást végzi*, ebből a szempontból viszont igen jó szolgálatot tesz, különösen a gömbölyű alaku burgonyafajtáknál. A hosszúság alaku burgonyák rostálása még hagy némi kívánni valót. A kézíválogatásnál a nagyság megállapítása a munkás szemmértékére van bízva, a munkásnak voltaképpen minden egyes gumót el kell előbb bírálania, hogy melyik osztályba tegye, e bírálat mindenestre több időt vesz igénybe, mint amennyit erre a munkára — gazdaságosság szempontjából — fordítani szabadna. Néha rosszul bírál, néha pedig a helyes elbírálás után sem abba a kosárba dobja a gumót, amelyikbe tartoznék. Szóval dacára annak, hogy mindent figyelembe véve általánosságban a kézíválogatás a legtokéletesebb, mégis a *nagyság szerinti válogatást a rosta jobban, olcsóbban és jóval gyorsabban végzi.*

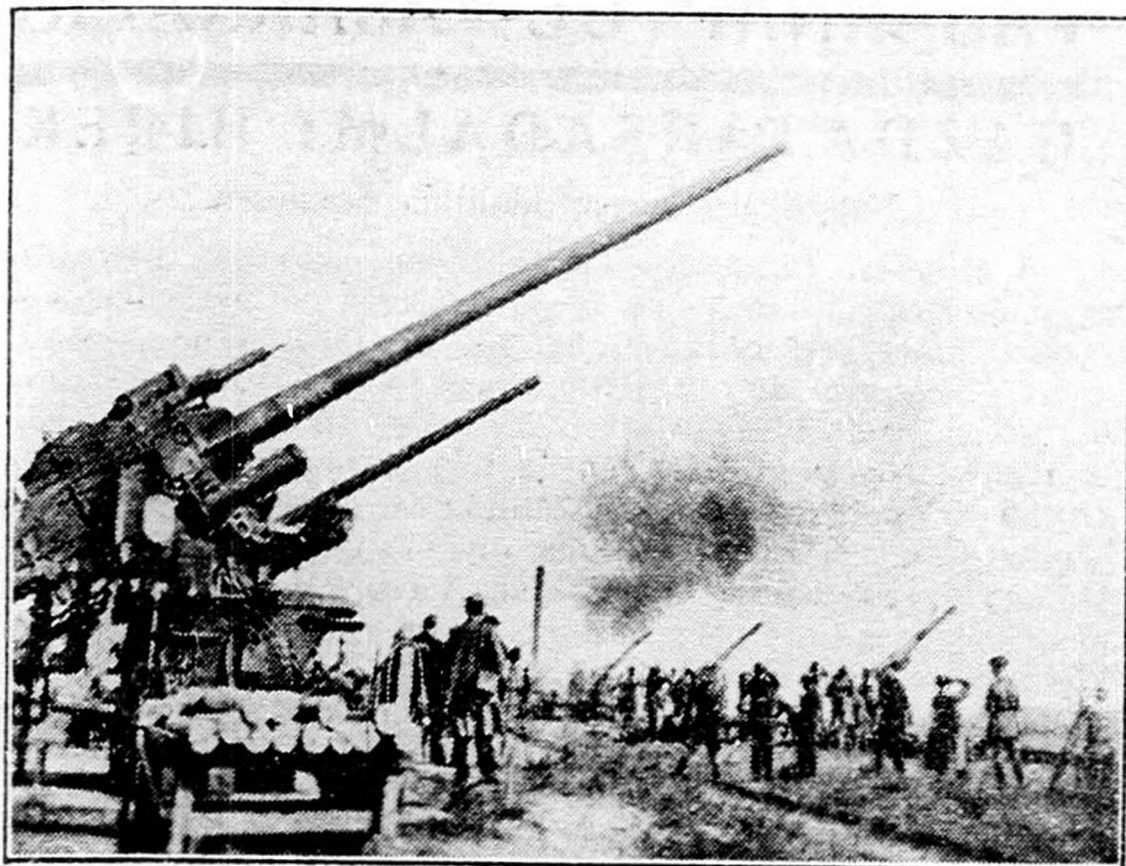
Lapunk állandó mellékletét képező „Rádiós gazdasági előadások”

1928. évben megjelenő számaihoz a Földmívelésügyi minisztérium megbízatása alapján csinos kivitelű, egész vászonkötésű

BEKÖTÉSI TÁBLÁK

készülnek. Ezek a bekötési táblák helyben átvéve 80 fillérért, postán, keresztkötéssel küldve, darabonként 1 pengőért már kaphatók a

„Pátria” Irodalmi Vállalat és Nyomdai R.-T. könyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Készülődés a — békére.

Az amerikai léghátrító lövegek gyakorlatot tartanak.

A rostáknál sokszor felmerül az a panasz, hogy sérti vagy üti a burgonyát. Ez az eset különösen az érzékenyebb fajtáknál és különösen a rostának a kelleténél gyorsabb hajtása esetén tényleg előfordul. Ahol a rosta dróttjai keresztezik egymást, ott némi kiemelkedés van és ha a gumó erre a kiemelkedésre esik, megütődik, az ütdés következtében pedig a husrészében szürke foltok keletkeznek. Ezt a hibát oly módon igyekeztek kiküszöbölni a hengeralku rostánál, ujabban pedig a sik rostánál is, hogy a rostabetéteket nem drótból, hanem lyukgattott bádoglemezből készítették, ily módon a gumó sima felületre esik.

A gyakorlatban használt rostáknál sokszor azt a hibát is találjuk, hogy a rostabetétek nyílásai nem megfelelőek, rendszeren kisebbek a kelleténél, úgy hogy pl. a vetőgumóba csak a 3—4 cm-es gumók kerülhetnek, holott a vetőgumóra megállapított nagyság a 3.5—7 cm. Az étkezési burgonyánál a megengedett legkisebb nagyság 4 cm. Ezeket a számokat a rosták készítésénél figyelembe kellene venni.

Hogy a sik és hengeralku rosták közül melyik típus az előnyösebb, arra nézve nehéz lenne határozott véleményt mondani. Mindegyikben van valami jó és van valami javítani való. Pl. a legkisebb típusu Pollert-rosta a kelleténél rövidebb. Ennek következtében csak vékonyan szabad etetni, kevés a munkateljesítménye. Ha vastagon etetik, az apró gumók nem mind esnek át a kisebb nyílásu rostafelületen, hanem átmennek a következő rostafelületre és a vető, vagy a nagy gumók közé kerülnek. Előnye a Pollert-rostának, hogy ott mielőtt a vető és a nagy gumók a kosarakba esnének, előbb egy vályura, u. n. válogató asztalra kerülnek, hol a munkás kiszedheti belőlük a sérült és a romlott gumókat. A Paul-féle rostánál a válogató asztal a rosta szájánál van. A burgonya előbb ide kerül, itt válogatják és csak innét kerül a rostákra. Ennek hátránya az, hogy ekkor még az apró gumók is benne vannak a burgonyában, ennél fogva nagyobb tömeget kell szemmel tartani s így a választás nem oly tökéletes. Igaz ugyan, hogy itt még azokhoz a kosarakhoz is állíthatunk munkásokat, amelyekbe a rostált burgonya esik, ezekben azonban a burgonya már csak az egyik felét mutatja, a másik fele pedig hibás is lehet. A sik rostánál a válogatást a rostafelületeken és a kosaraknál végzik. A rostafelületeken a burgonya magasan van és folyton mozog, úgy hogy nehézkes a válogatása.

Végül még a rosták ama előnyére kell reámutatnom, hogy általuk nemcsak a gumók között levő, de még a gumókra tapadt föld egy részétől is megtisztíthatjuk a burgonyát.

Februárban ültessük a ludakat. Minél korábban keltetünk, annál több pénzt kaphatunk a libákért. Legjobb az ültetést február 15 táján kezdeni és így március közepén már lehet libánk. A lud alá a nagysága szerint, 15—20 tojást szoktunk alárakni s mivel legfeljebb a 15 napos tojást szoktuk keltetésre használni, ezért legjobb a február elejétől tojott tojásokat e célra felhasználni. Január közepéig tartsuk a ludakat szűkebb eleségen, aztán adjunk annak bővebben szemes eleséget s akkor körülbelül január vége felé, vagy február elején kezdenek el tojni. Ugyanis minél jobban tartjuk a baromfiakat, annál korábban kezdik meg a tojáslerakást, de az is szükséges, hogy jó meleg helyük legyen.

Buza és rozs keresztezése. Már régebben sikerült buza és rozs keresztezéseket előállítani és pedig nemcsak terméketlenséget, hanem termékenységet is. Legújabbán a laibachi mezőgazdasági kiállításon Jelenko professzor buza- és rozskeresztezéseket állított ki, melyek a negyedik vetés után is termékenyek voltak. Ezek a keresztezések kalászonként 80—90 magot adtak és szalmájuk két méter magas volt. Sajnos, még nincsen felderítve, hogy ez a nagy termés nem rejlik-e a kerti művelésben és hogy meg fog-e maradni a további generációkban is, vagy pedig az utántermés termés hozamai kisebbek lesznek.

Mikor műtrágyázzuk a gyümölcsfákat? A gyümölcsfákat minden második évben szoktuk műtrágyázni. Az adandó műtrágya mennyisége a fák nagysága szerint igazodik. Idősebb, magas törzsű fának műtrágyaszükséglete: 2.5 kgr. szuperfoszfát, 1 kgr. 40 százalékos kálisó és 1.5 kgr. mésznitrogén. Fiatal, magas törzsű és törpe fák műtrágyaszükséglete: 0.5 kgr. szuperfoszfát, 0.3 kgr. 40 százalékos kálisó és 0.4 kgr. mésznitrogén. E számok a határértékek, a legnagyobb és legkisebb adagot jelentik, az adag nagysága a fa nagyságához mérten e határértékek között ingadozik. A műtrágyázást ősszel végezzük, lombhullás után. A fa csurgója alatt körben ásonyomnyi árkot ásunk és ebbe szórjuk el egyenletesen a műtrágyákat és pedig először a mésznitrogént, ennek elszórása után az árkot kevés földdel betemetjük. 8 nap múlva szórjuk erre rá a szuperfoszfát és a 40 százalékos kálisókeveréket s utána az árkot a kiásott földdel teljesen betemetjük. A mésznitrogént a szuperfoszfáttal nem szabad összekeverni, mert egymás hatását lerontják. A szuperfoszfát és a kálisó az elszórás előtt összekeverhető. Ügyelnünk kell arra, hogy a szuperfoszfát és kálisó összekeverését igen jól végezzük el, mert az egyenetlen összekeverés következtében a műtrágyák a megfelelő hatásukat nem tudnák a fáknál kiváltani. A mésznitrogén maróhatású, ezért különösen a szemet és a nyálkahártyákat védenünk kell. Sebes kézzel ne nyuljunk a műtrágyához! Legcélszerűbb keztyűs kézzel, szemüveggel dolgozni, esetleg a kezét zsiradékkal bekenni s az elszórást szélcsendes időben végezni.

Mire használható a szilvamag? A pálinkafőzés után visszamaradt szilvamag oly magas hőfoknak volt kitéve a szesz-főzésnél, hogy az csíráképességét elvesztette s így magvetésre nem használható. Mivel azonban a szilvamagban cián van, amelyet ujabban sok mindenféle használnak, az olyan gyárak, melyek cián-készítésre vannak berendezve, fölhasználhatják a magot.

A takarmány helyes etetéséről. A szarvasmarhának a szénát, sarjút, száraz lóherét, lucernát, zabosbükkyönt nem való megszecskezni, mivel szecskezés közben sok értékes rész lepereg azokról s ha nem túl hosszú a szálatakarmány, a szarvasmarha jól tud azokról falatot készíteni. A szálatakarmányokat csak akkor szecskezzük föl, ha például tavasszal szalmával akarjuk azokat keverni, mivel fölívva jobban összekeverhetők s így az állat a keverékből nem válogathatja ki a takarmány jobb részét. Csalamádét, szalmát, tengeriszalát jobb fel-szecskezni, mert így az állat könnyebben csinál belőle falatot s kevesebb izéket hagy belőle.

Kisgazdák! A legolcsóbb törlesztéses kölcsönt folyósítatjuk 35 évre. Bármikor visszafizethető. Kölcsönök már 60 dollártól kezdve kaphatók — csakis földbirtokra. Kötelezővénybélyeg, bekebelezési illeték a kölcsönt nem terheli. Fél-évi **utólagos** kamat és tőketörlesztés. Kimerítő tájékoztatót díjmentesen válaszbélyeg ellenében kívánatra küld a

Magyar Kisgazdák Kölcsönirodája,
Budapest, I., Alkotás-u. 34.

A német-magyar és a lengyel-magyar kereskedelmi szerződések.

Egyik osztrák ujság munkatársa beszélgetést folytatott Herrmann Miksa kereskedelemügyi miniszterrel, aki a magyar kereskedelempolitikai tárgyalások jelenlegi állapotáról tett nyilatkozatot a lap számára. A nyilatkozat így hangzik:

— Magyarország kereskedelmi politikája — mondotta a miniszter — a békés megértés és a mérsékelt célkitűzés útján halad. Az 1925. január elsején érvénybe lépett vámtarifát fennállása óta több ízben mérsékeltük és ellenkező irányban csupán jelentéktelen javítgatásokat végeztünk rajta.

— Noha a magyar kereskedelmi mérleg, amelynek sajnálatosan fokozódó passzivitása időben egybeesik a kereskedelmi szerződések hálózatának kiépítésével, kevés bátorítást ad arra, hogy az eddigi uton tovább haladjunk, a magyar kormány mégis minden csüggedés nélkül sietett hozzájárni, hogy megoldja a magyar kereskedelmi politika egyik legnehezebb kérdését, nevezetesen, hogy végleg szabályozza Magyarország szerződéses viszonyát a német birodalomhoz.

— A magyar-német gazdasági kapcsolatra döntő módon hat ki az a körülmény, hogy miképpen alkalmazák az állategészségügyi előírásokat a Magyarországból odaszállított állatokkal, hussal, húsarukkal szemben. A német kormányképviselők budapesti tartózkodása alkalmával folytatott megbeszélések bőséges tájékoztató anyaghoz juttatták mindkét küldöttséget. Ennek az anyagnak a feldolgozása remélhetőleg hamarosan lehetővé teszi, hogy a szálatokat kedvező kilátások mellett tovább szöjjük.

A Lengyelországgal folytatott tárgyalások tekintetében a miniszter a következőket mondotta:

— Azok a várakozások, amelyeket a magyar részről az 1925. évi megállapodáshoz fűztek, nem teljesültek. Ennek oka az volt, hogy Lengyelország időközben különböző kereskedelempolitikai rendszabályokat hozott. A vámokat ismételten erősen felemelték és a behozatalt messzemenően korlátozták. Ez a körülmény súlyos károkat okozott a lengyel piacokon való áruehelyezésünknek. Ezzel szemben Lengyelország ugyanakkor — a legtöbb kedvezmény alapján — nagy hasznot húzott abból, hogy Magyarország messzemenően csökkentette vámtarifáját és hogy Magyarországra való kivitele semmivel sem csökkent.

— A lengyel-cseh tárgyalások eredményes befejezése után nem látszik jogosulatlannak az a feltevés, hogy Lengyelország — noha még nem rendezte Németországgal szemben fennálló vámviszonyát — hajlandó gazdasági kapcsolatait szabályozni és hogy ebből a célból elvben kész kereskedelmi politikáját összehangzásba hozni a Magyarországról követett kereskedelmi politikával.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG GAZDARSADALMI HIREK

Nagysikerű baromfikiállítás Szentesen.

A Szentesi Gazdasági Egyesület az okszerűbb baromfitenyésztés meghonosítása és a tenyésztőkkel való megkedveltetése céljából november hó 25-én hatszáz darabból álló baromfi-, nyul- és galambkiállítást nyitott meg. A tenyészanyag színvonal szempontjából is elsőrangú s nagyon alkalmas arra, hogy megkedveltesse a szentesi tanyák népével az értékeesebb, a ki-válóbb fajok bevezetését. A kiállítás megnyitásán előkelő közönség jelent meg Farkas Béla dr. főispán vezetésével. Ott voltak: Csörgő Károly dr. alispán, Cicatricisz Lajos ny. főispán, Négyessy Imre polgármester, Bugyi Antal v. országgyűlési képviselő, Szeder Ferenc országgyűlési képviselő, Nagy Sándor a Faluszövetség igazgatója, Tóth István dr. Csongrád város polgármestere, Greskovich József országgyűlési képviselő, Schrammel János dr. főispáni titkár és sokan mások. Szeder Ferenc országgyűlési képviselő a rendezőbizottság nevében üdvözölte a főispánt és megkérte a kiállítás megnyitására. Farkas Béla méltatta a kiállítás fontosságát. A baromfi- és a tojás-export ma már közvetlenül a buzaexport után következik, tehát nagyon fontos, hogy ez a mezőgazdasági termelési ág minél inkább felvirágoztassék. De szükséges az is, hogy a hazai termelők a külföldi piacokhoz, illetve a külföldi fogyasztó közönség izléséhez alkalmazkodjanak. Céltudatosan megszervezett tenyésztéssel és értékesítéssel a fejlődés feltétlenül fokozódik, mert ezt a cikket a külföldi piac felveszi. Különösen fontos ez a termelési ág a tanyák lakosságára, mert a tanya a legideálisabb baromfitenyésztő hely. A kiállítás körüli munkában nagy érdemeket szerzett Onody Szabó János. A Faluszövetség egy arany, két ezüst érmet és tíz elismerő oklevelet adott a díjazottak részére.

A nagykanizsai traktortanfolyam záróvizsgálja.

Az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara által a nagykanizsai m. kir. Állami Fémipari szakiskolánál rendezett traktorkezelői tanfolyam záróvizsgáját november hó 24-én, délután tartották meg. A tanfolyamon a géptechnikai tárgyak előadását Zinnemann Rezső okleveles gépészmérnök, ipariskolai tanár, a traktorkezelési és gyakorlati tárgyakat pedig Sass Gábor okleveles gépészmérnök, gazdasági akadémiai tanár tartotta. A tanfolyamon résztvettek a záróvizsgán tanubizonyságát adták annak, hogy ezeket a géptani tanfolyamokat megismételni valóban nagyon szükséges. Alapos elméleti tudás nélkül traktort kezelni, vezetni nem lehet. Nagyon sokszor súlyos baleseteket szenvednek a traktort vásárló birtokosok és gazdák azért, mert a traktor kezelésével, annak szerkezetével megfelelően tisztában nincsenek. Az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara (Kaposvár) megismételné a tanfolyamot az esetben, ha a kerületébe tartozó Baranya-, Somogy-, Tolna-, és Zalavármegyéből elegendő számban történné jelentkezés. Felvilágosítást a tanfolyamra vonatkozóan készséggel ad a Kamara.

Nyolcvanegymillió pengő értékű baromfit szállítottunk külföldre 1927-ben.

A baromfitenyésztés jelentősége évről-évre emelkedik, a világháború előtt Nagymagyarországról 84 millió korona értékű baromfit szállítottunk, az export azonban a világháború után erősen visszaesett. Az állandó propaganda és a folyton növekvő kereslet következtében 1924-ben már 44 millió aranykoronára emelkedett a kivitel értéke, míg az elmúlt esztendőben, 1927-ben 81 millió pengő értékű baromfit exportáltunk. Három év alatt tehát csaknem megkétszereződött baromfi-exportunk és ma már Csonkamagyarország csaknem ugyanannyit exportál, amennyit Nagymagyarország szállított külföldre.

Lázár Dezső ünneplése Hódmezővásárhelyen.

Bensőséges ünneplésben részesítette Hódmezővásárhely gazdasági főtanácsa az alföldi magyarság egyik vezérét, Lázár Dezső gazdasági főtanácsost, a gazdasági egyesület elnökét. Gazdagtyűl vezette be az ünneplést, amelyet háromszáz terítékes bankett követett. A banketten Czettler Jenő képviselőházi alelnök mondott nagyhatású beszédet, amelyen méltatta Lázár Dezső munkáját a magyar gazda boldogabb jövőjeért. Mayer János földmívelésügyi miniszter igen megleghangu táviratban üdvözölte Lázár Dezsőt.

Kölcsönt óhajtok

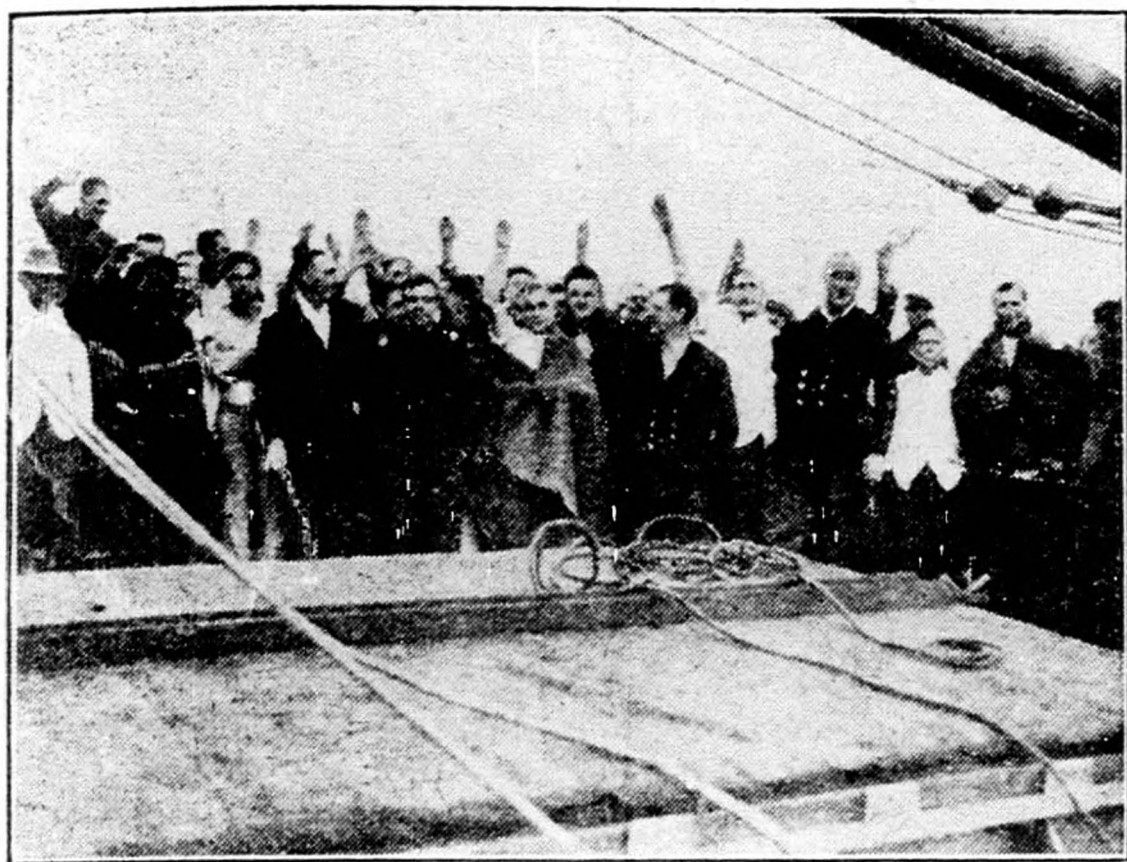
fordulhatnak közvetlenül

Agrária Részvénytársasághoz

Budapest, Erzsébet-körut 2. Tel. J. 418-79.

Sürgősen kihelyezünk birtokra, házakra néhány milliárd amortizációs kölcsönt 7½ százalékos típusban készpénzben is. Amerikai bankkölcsönt bekebelezési illetékmentesen kötelezvényre kaphatnak rövidebb vagy hosszabb időre kisbirtokosok is.

Kölcsönt ajánlókat jutalékban részesítünk.

A „Vestris” hajótöröttjei.

Hírt adtunk a „Vestris” nevű óceángőzös szörnyű katasztrófájáról. Képünk azokat a szerencséseket ábrázolja, akiket a „Berlin” nevű német gőzös megmentett.

Háromszázezer hektoliterre kívánják emelni a szeszkeretet a mezőgazdasági szesztermelők.

A Magyar Mezőgazdasági Szesztermelők Országos Egyesülete most tartotta nagy látogatottság mellett igazgatóválasztmányi, majd ezt követően rendes évi közgyűlését Hoyos Miksa gróf elnöke alatt. Az igazgatóválasztmányi ülésen a mezőgazdasági szesztermelői érdekeltség a keretnek háromszáz hektoliterre való időszakos felemelése mellett foglalt állást és elhatározta, hogy ilyen értelemben tesz előterjesztést a pénzügyminiszternek. Napirenden szerepelt a szesz mérő órák javítása körül felmerült panaszok, illetve sérelmek ügye, amelynek orvoslása céljából az egyesület felterjesztéssel fordul a pénzügyminiszterhez és a visszasságok orvoslása érdekében sürgős és erélyes közbelépést kér.

Tejelési ellenőrző körzet alakul Tinnyén.

Pestvármegyei biai járásának Tinnye községében értekezletre jöttek össze a Tinnye és a szomszédos érdekelt községek kiskgazdái a népies irányú tejeléstellenőrző körzet megalakítása végett. Az értekezleten résztvett a földmívelésügyi minisztérium képviselőjében Kövy József m. kir. gazdasági főfelügyelő, Kemény Szilárd, a Duna-Tisza-közi mezőgazdasági kamara főtitkára, a Pestvármegyei Gazdasági Egyesület képviselőjében Zsivánovits Béla titkár és Schultze Gábor a biai járás tb. főszolgabírája. A tinnyei kiskgazdák elhatározták, hogy harminc gazda bevonásával ötven tehénre a

tejelés ellenőrzését december 1-én megkezdik. Az ellenőrző körzet elnöke Póhl Rudolf, a biai járás mezőgazdasági bizottságának elnöke lett. Remény van arra, hogy a közeljövőben a tinnyei példán felbuzdulva, tejelési ellenőrző körzet alakult Tök, Perbál és Zsámbék községekben is. A megalakulás Forster István gazdasági felügyelő ügybuzgóságának eredménye.

Rákosi Jenő beteg. A magyar ujságíróársadalom vezére, a nyolcvanhatéves Rákosi Jenő két héttel ezelőtt influenzában megbetegedett. Állapota azóta a leggondosabb kezelés ellenére is rosszabbodott, ellenállóképessége legyöngült, úgy, hogy az elmúlt napok alatt tartani lehetett attól, hogy egyébként erős szervezete nem fog tudni megbirkózni az influenzával és az ennek nyomán könnyen jelentkezhető tüdőgyulladással. Szerencsére ilyen aggodalomra most már nincsen ok, mivel a beteg állapota lényegesen javult és a gyógyulás folyamata tartósan ígérkezik.

Vitézi nap Hódmezővásárhelyen. Csongrád vármegye vitézi széke vasárnap Hódmezővásárhelyen vitézi napot tartott, amelyen megjelent vitéz Siménfalvy Tihamér nyugalmazott tábornok, a Vitézi Rend törzskapitánya és mintegy hétszáz tiszt és legénységi vitéz. Istentisztelet után megkoszorúzták a „Fahonvédet”, majd a városházán díszgyűlés volt, amelyen Siménfalvy Tihamér törzskapitány, Soós István dr. és Szendrey László dr. vitézi széktartó mondott gondolatokban gazdag beszédet. Délután az Iparegyesületben vitézi értekezlet volt, amelyen vitéz Nagy Sándor nyugállományú ezredes tartott előadást a levénteintézményről.

Most jött haza Szibériából egy magyar katona. Tíz éve immár, hogy a világháború utolsó ágyulövése eldőrdült s még egyre jönnek, egyre bandukolnak hazafelé, messzi fogságból az egykori katonák. A napokban tért haza Szombathelyre Vanics Gyula, aki tizenhárom esztendővel ezelőtt Szombathelyről vonult be virágos sipkával. Azután elnyelte a háború nagy malma, nyomavesztett. Itthon megrikatták s most — hazatért. Elmondta, hogy még sok magyar van Szibériában, akik azért nem tudnak hazajönni, mert nincs pénzük.

Szász Károly István nevű fia öngyilkos lett. Szász Károlynak, a képviselőház egykori elnökének, az országos híri írónak huszonötéves István nevű fia főbelötte magát és meghalt. Az öngyilkossá lett fiatalembert hónapokkal ezelőtt ideg betegség támadta meg, bár senki sem gondolta volna, hogy az egészséges külsejű és erős fiatalember a sötét gondolatoknak ilyen fokáig jutott volna. Szász István említette ugyan a szülei előtt, hogyha idegei nem javulnak, főbelövi magát. A múlt hét csütörtökén Szász Károly és családja egy irodalmi estélyre ment, amelyen ifj. Szász Károly is szerepelt. A lakásban egyedül maradt a beteg fiatalember s míg hozzátartozói távol voltak, végrehajtotta végzetes tervét. Szász Istvánt nagy részvét mellett temették el.

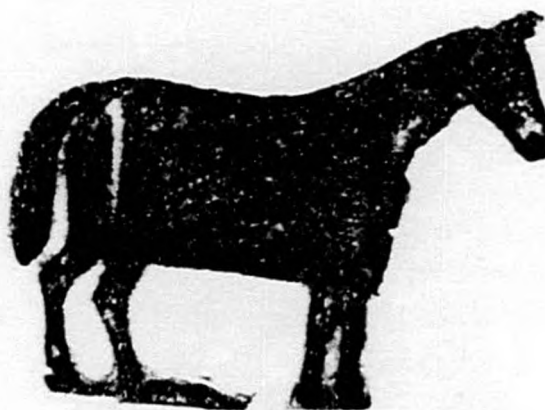
Lópokrócok!

Még a legolcsóbbért is jótállok!

Meg nem felelőért a pénzt visszaadom!

1 pár gazdasági lópokróc 116x179 nagyságban, sima szürke, színes csikokkal	16.50
1 pár ugyanaz, de 128x182 nagyságban	20.50
1 pár kiváló vasag, sötétbarna alap, élénk díszes bordúrral, 1 8x175 nagyságban, a legnagyobb strapára alkalmas	22.—
1 pár ugyanaz, de 128x185 nagyságban	26.—
1 pár bolgár lótakaró 132x190 nagyságban, ujjnyi vastag, sötétszürke, szép kék csikokkal	37.50
1 pár legkiválóbb Montán (bánya) lótakaró szürke alapon kék bordúrral, 132x190 nagys.	46.50

Vidékre bérmentve utánvétellel küld, ha megrendeléskor e lapra hivatkozik

SZÖTS

VII., Rákóczi-ut 10.
(Sip-utca sarkán)

Cimre nagyon ügyelni!

Embereknek való meleg takarók.

Kitűnő minőségű, puha, meleg zebratakaró 120x180 nagyságban darabja	P 6.80
Kiváló finom teveszőr-takaró 130x180 nagyságban	25.—
140x193 nagyságban	30.—
Ugyanilyen színű utánzat, de szintén finom, puha és meleg 130x180 nagyságban	12.—

Vidékre bérmentve utánvétellel küld, ha megrendeléskor e lapra hivatkozik

Miklós napján.

Miklós napján ismét megnyíltak a magyar szívek s a szeretet melege áradt egy összeszorított ajku férfi felé, aki dacos tekintettel fürkészi a jövőndőt, de keze keményen tartja a kormánykereket, hogy zátonyok és örvények között biztosan haladjon révbe a magyar hajó. Novara hőse ő, Magyarország kormányzója, Horthy Miklós. Miklós napján fáklyák százainak lobogó lángja között zárandokolt fel a budai Várba a magyar egyetemi ifjuság, hogy ifju szívének áldozatkész lelkesedését felvigye Magyarország kormányzója elé, hogy meghallgassa bölcs szavát, hogy várja parancsát a nagy munkára. Egymás szemébe nézett a Nagyr és a magyar ifjuság és a tekintetek e néma ölekezésében mély és szent fogadalmat tettek egymásnak: hogy minden csepp vérük, hogy szívük minden dobbanása a nemzeté, amelynek a sir széléről a csucok napfényben fürdő magasságig kell emelkednie. A Jövő tett szent esküvét a Jelennek Miklós napján . . .

A Faluszövetség fiókjának megalakulása Borsodszemere községben. November hó 25-én délelőtt Borsodszemere községben a falu lakosságának nagy érdeklődése mellett nagyszabású gazdaggyűlést tartott a Faluszövetség. A gyűlést a földművelésügyi miniszter és a Faluszövetség anyagi támogatásával újonnan épült népházban tartották meg, amelyen megjelentek a Faluszövetség képviselőiben: Radnóti István titkár, Marek János főjegyző, Rész Dezső plébános, Barbarik Antal tanító, Neuwirth Lajos tanító, Horváth Imre, Bakta Sándor, Papp Máté, Erdélyi Pál, Máté Ágoston, Szarvas József kisközségi és sokan mások. A gyűlést Barbarik Antal tanító lendületes szavakkal nyitotta meg, mely után Radnóti István, a Faluszövetség titkára tartott hosszabb előadást a versenytermelés jelentőségéről. Részletesen ismertette a magyar mezőgazdaság helyzetét a nemzetek gazdasági háborújában, majd a többet, jobban és olcsóbban való termelés lehetőségeit ismertette. A Faluszövetség falufejlesztési tevékenységének vázolója után indítványára egyhangú lelkesedéssel megalakult a borsodszemerei fiókszövetség. Ezután Rész Dezső plébános üdvözölte a Faluszövetséget és a népművelési munka erőteljesebb felkarolására kérte a fiókszövetséget. Ezután megalakították a fiókszövetség tisztviselői karát a következőképpen: diszelnök: Pogonyi Bernát plébános, elnök: Rész Dezső adminisztrátor, alelnökök: Marek János főjegyző és Barbarik Antal tanító, a választmány tagjai: Pap Máté földműves, Pap Lukács napszámos, Biró Imre napszámos, Sebestyén Ferenc gépész, Tóth Antal földműves, Erdélyi Pál földműves, Jakab Imre földműves, Bukta Lőrinc földműves, Máté Ágoston földműves, Pap József földműves, titkár: Neuwirth Lajos tanító, pénztárnok: Szarvas József, ellenőr: Biró Barnabás csendőrhelyettes, számvizsgáló bizottság: Kelemen Ferenc tanító és Németh Miklós, gondnok: Tuza Péter.

Hősök ligete Pécsen. Pécs városa a katonai lőtéren „Hősök ligetét” készült ültetni. Annyi fenyőfát akarnak ültetni, ahány hősi halottja van Pécsnek. A Mecseken levő francia emlékmű helyére pedig annyi kőből álló emlékművet állítanak, amennyi a pécsi hősi halottak száma. Az emlékmű tetejére örökmécses helyeznek el. A tervekről a legközelebbi közgyűlés dönt.

Alig hogy kiszabadult a börtönből, ismét lopott. Zsáka községben özvegy Veres Gyuláné lakásában betörő járt. A cselédleány a zajra az ablakon át segítségért szaladt. Amikor a csendőrök megérkeztek, a rabló különböző holmikkal éppen elhagyta a lakást. Üldözőbe vették és hosszabb hajszát követően elfogták. Megállapították, hogy a rabló Varga Károly rovtomult ember, aki előző napon szabadult ki a debreceni fogházból.

Egy bécsi soffőr beverte a kancellár ablakát. Bécsben egy Zimmermann Ferenc nevű soffőr Seipel kancellár fogadótermének ablaka alá állt, köveket vett elő a zsebéből és dobálni kezdett az ablakokra. A kövek nyolc ablakot vertek be. A soffőrt detektívek letartóztatták. Azért verte be Seipel kancellár fogadótermének ablakait, mondom, hogy magára irányítsa a kormány figyelmét. Elviselhetetlen nyomorban él, felesége és gyermekei vannak, akik már napok óta nem ettek semmit. A soffőrt a legközelebbi rendőrszobára vitték.

A kommunista összeesküvők jogerős ítélete. Szántó Zoltán, volt magyarországi népbiztost és több társát kommunista összeesküvés miatt a törvényszék és tábla súlyosan elítélte. A Kuria az elmúlt héten hirdette ki a jogerős ítéletet, mely szerint Szántó Zoltánt nyolc és fél évi, Vági Istvánt négy és fél évi, Gosztora Istvánt és Krisz Jánost négy-négy évi, Löwy Sándort pedig három és fél évi fegyházra ítélte.

A mezőgazdasági termények kivitelét kérik a pomázi gazdák. A pomázi Gazdakör új helyiségében legutóbb népes értekezletet tartott a Faluszövetség, amelynek képviselőiben Szekeres László dr. főtitkár vett részt. Az értekezlet célja az volt, hogy az egybegyűlt gazdaközönség sürgesse a mezőgazdaság javulását előmozdító gabonakivitelét. Az értekezleten az összes érdekelt gazdák megjelentek, akiknek nevében Koronka Gábor dr. járási főorvos hosszabb beszédben reámutatott a mai kisközségi gazdaság súlyos helyzetére, amelyből csak a szervezkedés útján lehet kiemelkedni. Utána Szekeres László dr. fejtegette az értékesítés lehetőségeit, a gabona és bor külföldi piacainak megteremtését, továbbá azt, hogy tiltó vámokkal védekezzünk az olyan árucikkek ellen, amelyek Magyarországon feleslegesek. Az értekezleten ott láttuk Szentpétery Lajos dr. főszolgabíró, Erdélyi Károly tanítót, Sürger Ödön róm.-kath. plébánost, Páicsics Vladen uradalmi intézőt, Verebes Lajos, Wagner Ferenc, vitéz Keményfi István, Jármay Rezső, Golup Atanász, Kucsera Ferenc, Schiszl Mátyás, Kotur Izsák, Konta Mihály, Krammer István, Buresch József, Nedelkó György, Halasi Károly, Kampagna Péter és Midkitt János gazdakate. Az előadások után hosszabb vita indult meg, amelyben Golup Athanász gazda a szervezkedés fontosságáról beszélt és arról, hogy a gazdasági életet saját ügyeinek előbbrevitelét csakis önmagától remélheti. Az értekezlet egyhangúlag elfogadta Koronka Gábor elnök határozati javaslatát, melyben kéri a kormányt arra, hogy a mezőgazdasági termények kivitelének újabb lehetőségeit teremtsen meg.

Egymásután sülyednek el a hajók a tengeren tomboló viharban. Az Atlanti-Oceánon hetek óta borzalmas vihar tombol. A Heinrich Posten nevű német hajó elszabadult a horgonyáról és gazdátlanul bolyong a tengeren. A Garu nevű svéd hajó tizenhat főnyi legénységével elsülyedt, csak egy matróz menekült meg, aki a parancsnok szigorú rendelete ellenére a tengerbe ugrott s egy hajóhoz uszott. Az Admirál francia gőzös, továbbá a Barbara nevű olasz hajó és az Arnabal Mandi nevű spanyol hajó elsülyedtek. Hajótörést szenvedett a Cesare nevű francia gőzös is és eltűnt egy norvég hajó.

Milyen lesz a jövő légi háborúja? Az Egyesült Államok hajóhada számára két óriási léghajót készítenek, amelyek mind-egyike öt repülőgépet vihet magával. E léghajók lesznek a világ eddig ismert legnagyobb légi járművei. Az építési költséget egyenként egy és félmillió dollárban irányozták elő. Mialatt a léghajó hetven mérföldnyi óránkénti sebességgel repül, egy csapóajtón át lebocsáthatják a repülőgépeket, amelyeknek propellerei ekkor már nagy sebességgel forognak és a repülőgépek azonnal megtámadhatják az ellenséges flottát. A léghajóra való visszatérés úgy történik, hogy a repülőgépek szárnyain lévő kam-póknál fogva egy készülékkel felhúzzák a gépeket a léghajóba.

Ötvenedik házassági évfordulóján öngyilkosságot követett el egy házaspár. A mindszenti csendőrség a szegedi ügyészségnek kettős öngyilkosságot jelentett. Az öngyilkosságot egy öreg házaspár követte el. Szolnoki Mihály és felesége, akik már ötven esztendeje éltek együtt boldog házasságban, Szegeden. A férfi hetvenhat esztendő volt, az asszony pedig hetvennégy. Öreg napjaikra nem maradt egyetlen fillérjük sem, amiből eltengődhetek volna. A békében házuk, földjük volt, a háború előtt azonban tönkrementek, úgy, hogy most már a munkaképtelen öreg házaspár az éhenhalás előtt állott.

Az utolsó percig várt, de megadta az árát az a gazda, aki nem szerezte be idejében lovának a téli pokrócot. Elvégre egyre megy, ha a takarókat előbb tartja készenlétben és nem vár utolsó percig. Lapunk mai számában felhívjuk gazdaközönségünk szíves figyelmét Szóts, Rákóczi-ut 10., Sip-utca sarkán lópokróc-hirdetésére.

Beiktatták Herczegh Béla országgyűlési képviselőt új egyházi tisztségébe. A hevesnagykunsági református egyházmegye Kislujszálláson a napokban iktatta be új tisztségébe új gondnokát, *Herczegh Béla* országgyűlési képviselőt, vitéz *Horthy István* egyházkerületi főgondnok, továbbá *Csontos Imre*, *Kálmán Jenő*, *Madai Gyula* és *Nánássy Andor* országgyűlési képviselők és sok más előkelőség jelenlétében. Az új gondnok hosszabb beszédet mondott és hangoztatta a felekezeti béke szükségességét is.

Száritógép-bemutató. A burgonya, takarmányrépa, cukorrépafej, répalevél, tengeri stb. szárításának népszerűsítésére és elősegítésére a földművelésügyi minisztérium burgonyatermelési hivatala kerekre szerelt szárítóberendezést készített. A gépet munkában a hivatal az érdeklődő gazdaközönségnek *Eszenyi Jenő* törnyospálcai gazdaságában most mutatta be, ahol részben az ó- és újtengeri nagy árkülönbözete, másrészt a sok be nem érett penészedő tétel miatt ezidőszakra különösen a tengeri szállítására iránt mutatkozott nagyobb érdeklődés. Ha a gép egy-két hónappal előbb készült volna el, az ideai takarmányszűk esztendőben nagy hasznát lehetett volna venni a cukorrépafej és répalevél konzerválásánál. Burgonyánál nagytermésű években lesz jelentősége, valamint akkor, ha egy-egy romlandó, esetleg fagyos tételt a teljes elértéktelenedéstől kell megmenteni. A gépet egyelőre a szabolcsmegyei gazdáknak adják ki használatra.

Olvasóink n. b. figyelmét felhívjuk *Mravko utóda Gyurusz György* puskaműves, Károly-körut 22., az udvarban levő üzletére, ahol 30 éves fennállása alatt lelkiismeretes és szakszerű kiszolgálással vevőinek teljes elismerését kiérdemelte fegyverek javításával és átalakításaival, melyet saját műhelyében eszközöl. Raktáron tart legújabb rendszerű vadászfegyvereket, lőszerket és pisztolyokat.

A „Vestris” egyik hajótöröttjének megmentése.

A „Berlin” nevű német gőzös legénysége mentőövet dob egyik szerencsétlen utasnak, melynél fogva a hajóhoz huzzák és a fedélzetre veszik.

Mindenféle hangszer, jól és olcsón,

mint ezt tizezernyi utánrendelés legjobban bizonyítja

Wolf & Comp., Klingenthal Sa. Nr. 994.

Nagy árjegyzék ingyen. Sokezer köszönőlevél. 20.— pengőn felüli rendelések portómentesek. Gramofonlemez P. 220-tól.

Könyv Horthy Miklós kormányzóról. *Pilch Jenő* ezredes történetíró megírta a kormányzó életrajzát. Nemcsak terjedelmében hatalmas és gazdag mű ez, hanem nagyértékű annyiban is, hogy Magyarország történelmének és a világháború legfontosabb tengerészeti eseményeinek adatait dolgozza fel az oknyomozás alaposságával, az avatott történetíró meglátásával és az íróművész nagyszerű erejével. *Horthy Miklós* pályájához három nagy történelmi esemény fűződik: az *otrántói csata*, a *nemzeti hadsereg megteremtése* és ezzel együtt a belső meg erősödés sarjadása, valamint *kormányzóságának eddigi esztendői*, amelyek a nemzetet közelebb vitték nagy célkitűzései felé. Ennek az eseményeknek, tetteknek és alkotásoknak dus pályának rajza talán tulságosan alkalmas volt arra, hogy a történetíró netán elveszithesse tárgyilagosságának mértékét. *Pilch Jenő*, az igazi történetíró páratlan tehetségével a nemzet sorsának nagy távlatából nézi mégis *Horthy Miklós* pályáját és a történetíró tárgyilagossága, kritikai ereje és biztos ítéllete teszik így könyvét magas értékűvé a magyar történetírásban.

A szanyi hősök emléke. *Szany* község, amely csak nemrégiben áldozott a hősök emlékének azzal, hogy százhusz fát ültetett el, most emléktáblán örökölte meg a hősök nevét. A templom falán elhelyezett emléktáblát nagy ünnepélyességgel leplezték le. A bevezető szentmisén, *Grieger Miklós*, a kerület országgyűlési képviselője, mondotta a szentbeszédet, amelyben megkapó szavakkal méltatta a hősök példaadó hazafias önfeláldozását.

A csongrádi tanyai iskolák igazgatójának jubileuma. *Boér Antal*, a csongrádi tanyai iskolák igazgatója szombaton ünnepelte huszonöt éves tanítói jubileumát. Az ünnepség istentisztelettel kezdődött, majd a Központi Iskolában díszgyűlés keretében adózott Csongrád társadalma őszinte hálával és elismeréssel *Boér Antal*nak. Az ünnepeltet elsőnek *Farkas Béla* főispán üdvözölte, majd *Csergő Károly* alispán, *Tóth István* polgármester s mások mondtak meleg, bensőséges üdvözlő szavakat. Az ünnepelt meghatódottan mondott köszönetet a szíves szavakért. A díszgyűlést ünnepi társasbéd követte, amelyen számos felkészöntő hangzott el.

Kecskeméten kétszer termett egy almafa. A hosszú, enyhe ősz alaposan megtévesztett egy almafát, amely egy Kecskemét környéki szőlőben néhány héttel ezelőtt virágzásnak indult s most szépen fejlett gyümölcsöket termett. A kétszer termő fához valószínű bucsujárás indult meg a környékről.

Hangszerek legolcsóbbak és legjobbak a világhírű magyar királyi udvari hangszergyárban *Sternbergnél, Budapest, VII., Rákóczi-ut 60.*, hol mindenfajta hangszer kapható és nem kell vámot fizetni. Teljes fuvó és vonós zenekarok felszerelése legolcsóbban és legjobban. Világhírű zenekarok és zenészek szállítója. Kérjen árjegyzéket csak a Sternberg hangszergyárból, Budapest, VII., Rákóczi-ut 60. Ne vegyen külföldről, mert már sokan póruljártak!

Mikor a betyár „verebet keres az ágy alatt.” Szeged, Cegléd, Kecskemét és a többi alföldi városok és a városokat környező tanyák veszedelmes réme volt hosszú esztendőkön keresztül *Szolcsányi Vendel* alföldi csikóslegény, aki megunta a becsületes munkát és felesapott betyárnak. Esztendőkön keresztül fosztogatta a tanyákat, sokszor éjszakai utonállást is követett el és bár a csendőrség teljes erejével *Szolcsányi Vendel* üldözésére indult, még sem sikerült elfogni mindaddig, amíg a betyár meg nem bujt *Lovas József* kiskunszentmiklósi tanyáján. Mikor a csendőrök a házat körülfogták, a gazda tagadta, hogy az ő házában van a betyár. A vendégszobában az ágy alatt megtalálták *Szolcsányi Vendelt*, aki a csendőrök kérdésére, hogy mit csinál az ágy alatt, így válaszolt: „*Verebet akarok fogni a gazda gyerekeinek.*” *Lovas Józsefet* bűnpártolásért most ítelték el százhusz pengő pénzbüntetésre.

OLVASÓINKHOZ!

Felkérjük azokat az igen tisztelt előfizetőinket, akiknek előfizetése 1928 november hó 30-án lejárt, hogy a már megküldött befizetési lapon az előfizetési díjakat beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI DÍJAINK:

Egész évre 8 pengő
Félévre 4 pengő
Negyedévre 2 pengő

Mutatványszámokat levelezőlapkérésre ingyen küld a

„Vasárnap“ kiadóhivatala
(Budapest, VI. ker., Ó-utca 10.)

Kommunista bosszu. Berlinben ismeretlen tettes meggyilkolta dortmundi lakásán Kersting Vilmos ismert kommunista-vezért. Kersting éppen lefekvéshez készült, amikor az ablakon át kétszer belöttek a szobába. A kommunistavezér holtan rogyott össze. Minden valószínűség mellett szól, hogy a merénylet bosszu műve. Kersting ugyanis nemrégiben hátat fordított a kommunista mozgalomnak és a nemzeti szocialista párchoz csatlakozott. Cserbenhagyott elvbarátai bosszút esküdtek ellene és el is teték láb alól.

Elaludt a soffőr a kormánynál. Orosháza határában levő Lebuki-csárda közelében súlyos autószerencsétlenség történt. Csery Kálmán tiszakürti borkereskedő, felesége és soffőre társaságában teherautón szeszt szállított Tótkomlóra. A kormánynál a soffőr ült és midőn az autó a Lebuki-csárda felé járt, Cseryék rémülten vették észre, hogy soffőrijük alszik a kormánykerék mellett. Rászóltak az álmos emberre, aki felriadása után olyan szerncsétlenül rántotta meg a kormánykereket, hogy az autó teljes sebességgel egy utszéli fának rohant. Szerencsére a bentülőeknek még volt idejük kiugrani, a borkereskedő azonban súlyosan megsérült a balkezén. A teherautó eleje pozdorjává tört, az egyik hordóból pedig kiömlött a szesz, amelyet a motorból kicsapódó lángok meggyújtottak. Az egész autó elégett. Cseryéket egy arra haladó kocsí Orosházára szállította. Ehhez hasonló szerencsétlenség történt Anina közelében, ahol egy teherautó az árokba zuhant, mert a soffőr elaludt.

Agyonlőtte hűtlen feleségét. A franciaországi Barbantban Hebras János hetven éves földmives agyonlőtte feleségét, aki huszonöt éve különváltan élt tőle. Az asszony öt gyermekét hagyta el annakidején, akik közül kettő meghalt a harctéren. A földmives a háboruban elesett fiai után segínyt kapott az államtól s most az asszony is folyamodott segélyért. A hűtlen asszony magatartása annyira felfűtötte az öreg embert, hogy puskával támadt az asszonyra és agyonlőtte. A francia esküdtszék most egyhangúan felmentette a feleséggyilkos földmivest, azzal az indokolással, hogy jogos felháborodásában lőtte agyon azt az asszonyt, aki huszonöt év óta nem törődött a saját gyermekeivel és midőn kettő közülök hősi halált halt, utánuk még államségélyt is mert kérni.

Autófosztogató banditák garázdálkodnak Oláhországban. Romániában, Karaomer község közelében katonai puskákkal felfegyverkezett banditák sorlőzést adtak egy automobilra, hogy megállásra kényszerítsék. A kocsivezető, akit tüdőlövés ért, megállította az automobilt. Az elősiető rablók gyorsan kilyukasztották a kerékgummit, majd hozzáláttak az utasok kifosztásához. Időközben egy másik automobil tünt fel az uton, mire a rablók zsákmányukkal gyorsan visszavonultak és lesbe álltak. Amikor az ujonnan jött autó közelükbe ért, ismét sorlőzést adtak, a kocsivezető azonban nem vesztette el lélekjelenlétét, hanem teljes sebességre kapcsolta a motort és így sikerült megmenteni utasait. A karaomeri hatóságok, amelyeket a megmenekült utasok értesítettek a történetéről, csendőröket küldtek a rablók üldözésére, akiket sikerült elérni. A csendőrök és rablók közt tüzharc támadt, amelyben egy bandita súlyosan megsebesült, a többinek sikerült kereket oldania.

A Ratinolról az elismerőlevelek között ezt írja Andrassy Mihály gróf szigetvári intézősége: A „Ratinol“ nagyon jó eredménnyel végződött. — Így ír Ferentzi Géza erdőteleki községi főjegyző: „A két év előtti patkányirtás csodálatosan teljes eredményre vezetett, amennyiben a községi tenyészapaállatok istállójába befészkelődött patkányokat a „Ratinol“ előírásos használatra teljesen kiirtott.“ — Ezen irtóanyag beszerezhető: Ratinol Laboratórium, Budapest, Murányi-utca 36. Prospektust ingyen küld.

Tűzzel harcoltak egy német faluban az adóvégrehajtók ellen. A könyörtelen adóbehajtasok az utóbbi napokban a schleswig-holsteini falvakban nagy elkeseredést szültek a falusi lakosság körében. A falusiak több ízben megtámadták az adótisztviselőket és a végrehajtókat, akiket egyes falvakban véresre vertek. A szorongatott adótisztviselők segítségére siető csendőrségnek az országuton keresztbedöntött fatörzsekkel állták el az utját. Az egyik faluban az elkeseredett földmivesek olymódon akadályozták meg a csendőrök közbelépését, hogy a faluba vezető kocsit két oldalán álló bokrokat felgyújtották, úgyhogy a csendőrök automobilja nem tudott továbbjutni. Egyes falvak lakói nyíltan kimondták, hogy megtagadják az adófizetést és ellene szegülnek az adótisztviselőknek.

Letartóztattak egy lelketlen gázoló soffőrt. Ivánegerazeg és Vámoscsalád között az uton egy autó elgázolta Horváth Ferenc című gazdát, aki állatokat hajtott fel a szombathelyi vásárra. A soffőr tovább robogott, az autó számát azonban sikerül megállapítani. A szombathelyi rendőrség le is tartóztatta Marócz Géza soffőrt, aki beismerő vallomást tett. A gazdát, aki életveszélyes sérüléseket szenvedett, kórházba szállították.

Megszökött három gonosztevő az aradi fogházból. Botrányos állapotnak jöttek nyomára az aradi oláh fogházban, amelynek élére nemrég új igazgató került. Ez az ember a jobb módú rabokkal érintkezést tartott fenn és különböző anyagi szolgáltatásokért kedvezményekben részesítette őket. Néhány nappal ezelőtt Apfel Zoltán sikkasztónak egy ezüstóráért megengedte az igazgató, hogy fogházor kíséretében elutazhasson Temesvárra. Apfel felhasználta az utat arra is, hogy szerszámokat szerezzen. E szerszámok segítségével tegnap az aradi fogházból két másik kartársával együtt az ablak rácsának elfűrészelése után megszökött. A három bűnös egymáshoz kötözött lepedők segítségével ereszkedett le az utcára. A megszököttek között van Wimmer Zoltán is, aki Magyarországon rablógyilkosságot követett el.

Pénzhamisító bandát lepleztek le Besenyszögön. A jászladi csendőrséghez bizalmas feljelentés érkezett, hogy Besenyszögön Pányik Ferenc fazekasmester és három társa hamis egypengősöket gyártanak. A csendőrség megindította a nyomozást és hamarosan megállapította, hogy a társaság feje, a pénzhamisítás miatt már régebben is büntetett Pányik gipszmintákat készített, amelyeknek segítségével ólom- és cinkeverékből gyártotta a hamis egypengősöket, amelyeket azután ezüsttel vont be, úgy, hogy a hamisítványok külsőleg teljesen azonosak voltak a valódi egypengősökkel. A csendőrség még idejében rajtaütött a pénzhamisító bandán úgy, hogy még egyetlen hamisítvány sem kerülhetett forgalomba. A négy pénzhamisítót átkísérték a budapesti királyi ügyészséghez.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

December 9-én, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Irsa. — Ló- és kirakodóvásár: Kisujszállás. — Kirakodóvásár: Csongrád.

December 10-én, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Barcs, Cece, Fülzesabony, Jászberény, Kismarja, Putnok, Rics, Szabadhidvég (sertésvásár bizonytalan), Vajszló, Vámosmikola, Várpalota, Vásárosnamény, Villány. — Állatvásár: Dunapataj. — Marha-, sertés- és kirakodóvásár: Szepetk. — Ló- és kirakodóvásár: Nyíregyháza. — Kirakodóvásár: Nagymaros.

December 11-én, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Gönc. — Ló- és marhavásár: Pápa. — Kirakodóvásár: Dunapataj.

December 12-én, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Pápa, Sárospatak, Ujmalomok. — Kirakodóvásár: Mád.

December 13-án, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Hajduhadház, Jánk, Keszthely, Körmen (sertésvásár bizonytalan), Nyírábrány, Nyírbátor, Sarkad, Vásárosmiske (bizonytalan).

December 14-én, pénteken.

Marha- és sertésvásár: Szarvas. — Kirakodóvásár: Sarkad.

December 15-én, szombaton.

Ninesen vásár.

TRÉFÁK

Vásár.

— Te Móric, adok neked egy jó lovat, vedd meg. Csak a szokását kell tudni.

— Hát mi a szokása?

— Megmondom, de előbb adj ötven pengőt.

— Itt van.

— Figyelj hát ide. Ha partnak mégy, tolod. Ha lejtnek mégy, tartod. Ha laposan mégy, vezeted...

— Hát mikor ülök kocsin?

— Mikor — etetsz.

(Beküldte Butkai Boldizsár.)

A falusi polgár.

Bement a polgár a városba, megállt egy régi üzlet előtt és nézegeti a feliratot:

MOCLI (1251)

Megszólítja az üzletvezető:

— Mit nézi, ugy sem tudja elolvasni.

— Mán dehogynem — mondja az öreg. — Azok a betűk azt jelzik, hogy *Ménkü Csattogjon Csavarogjon Lelkedben Izidor.*

(Beküldte Fürján János Bödeháziáról.)

Házasság.

Feleség: Ha tudtam volna, hogy ilyen ostoba vagy, sohasem mentem volna hozzád feleségül.

Férj: Csodálom, hogy nem vetted észre, amikor megkértem a kezedet.

(Beküldte Weszely Mihály Kelecsénypusztáról.)

Miért nem főznek?

János gazda kiment a répakapásaihoz. A kapálást átaljában adta ki.

— Megnézem már kendteket, mit dolgoznak? Még nem is láttam kendteket főzni, pedig már három napja dolgoznak.

— Főztünk volna bizony gazduram, de nincsen tüzre valónk.

— Az ebadta! Van az én tanyámon bőven.

— Ugy ám, gazduram, de főzőedényünk sincs.

— Van az én tanyámon az is.

— Adjon akkor egyuttal gazduram — főzeléket is.

(Beküldte B. Tóth Sándor Szabadszállásról.)

Nem látta.

Egy fiatal ur, aki nagyon szórakozott, többek között így szól:

— Kisasszony, nem tetszett látni a régi udvarlóját? Mint leventeparancsnok erre ment ma délután a leventékkel.

— Igazán nem láttam, mert a tulsó oldalon ment — hangzik a furesa válasz.

(Beküldte Nagy Juliska Pálmonostoráról.)

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1. Egy tanoncot alkalmaztam, aki 32 éves, kell-e még iskolába járnia? Nálunk ugyanis nincsen tanonciskola és a tanoncok az ismétlőiskolába járnak. 2. Tavalay életbiztosítást kötöttem 19 esztendőre. Most szeretném felmondani, lehetséges-e? Visszakapom-e a befizetett járulékot? 3. Mennyit ér az 1914. évi 2000 korona. 4. Mikor kapjuk meg a „Vasárnap“ 1929. évi naptárát? (G. I., Dabronc) — **Felelet:** 1. Ha a kellő iskolai végzettsége megvan, úgy nem kell járnia. Tekintettel arra, hogy a tanonc már javakorabeli ember, így kérheti az iskola látogatása alól való felmentését. 2. Életbiztosítását felmondhatja, csak az első évi díjat kell megfizetnie. Nem. 3. 2320 pengőt. 4. Karácsonykor.

Kérdés: Telkem keleti oldalán a kerítést évek hosszú sora óta a szomszédom csináltatta. Most azt akarja, hogy én keríttessem be azon az oldalon a telkemet s ezért beperelt. Szeretném tudni, hogy ki köteles végeredményben a kerítés költségét viselni? (Hü olvasó N.) — **Felelet:** Mindig a kémény felőli oldalon levő szomszéd tartozik a kerítést elkészíteni és karbantartani.

Kérdés: Fiam érettségizett, szeretném, ha a csendőrséghez, pénzügyőrséghez vagy vámőrséghez bejutna? (V. I., Gönc.) — **Felelet:** Ha csendőr akar lenni, úgy jelentkezzen bármelyik csendőrkerületi parancsnokságon, ott megmondják, hogy van-e felvétel. Jelentkezhet Budapesten a csendőrségi laktanyában, I.,

Böszörményi-ut 21. A vámőrséghez jelentkezhet a vámőrkerületi parancsnokságokon: Budapesten (V., Aréna-ut és Lehel-utca sarok, laktanya), Győrött, Szombathelyen, Kaposvárott, Szegeden, Debrecenben és Miskolcon. A pénzügyőrséghez való felvétel végett írjon a m. kir. pénzügyőri ujonciskola igazgatóságához (Budapest, VIII., Fiumei-ut 6.) Ahhoz, hogy tiszt lehessen, ma már az érettségi vizsgálat nem elegendő, egyetemi végzettséget kívánnak. Még leginkább ajánljuk a pénzügyőrségnél való elhelyezkedést, mert ott érettséggel szép pályát tehet meg.

Kérdés: Hol kapható az „Országos Pályázati Közlöny“ és mi az ára? (Cs. J. S., Saporca.) — **Felelet:** Kiadóhivatala, Budapest, VII., Sip-utca 3., ötven fillér számonként.

Kérdés: 1907. évben vettem három darab Erzsébet királyné-szanatórium sorsjegyet; megtartják-e most a húzásokat és kifizetik-e valorizáltan a nyereményeket? (Cz. J., Algyő.) — **Felelet:** Tudomásunk szerint a húzásokat megtartják, de a nyeremények nem kerülhetnek kifizetésre, mivel teljesen elértéktelenedtek. Várjon, hátha valamikor valorizálják.

Kérdés: 1. Altishti iskolába szeretnék menni, hol van az altishti iskola, milyen iratok szükségesek a felvételhez? 2. El-mehetek-e a szüleim akarata ellenére? 3. Hány évig tart az iskola? (B. J., Ujbalázsfalva.) — **Felelet:** 1. Jutason (Veszprémmegyében), születési-, iskolai bizonyítvány és szülői beleegyezés. 2. Nem. 3. Négy. Kérjen tájékoztatót az intézet igazgató-ságától.

Kérdés: 1. Hol vásárolhatok trágyalé szállítására való vas-hordót? 2. Hol kaphatok fajkacsát tenyésztési célra? 3. Hol kaphatok fajgalambot? 4. Milyen műtrágyát használnak a ta-

Görcsök, szédülés, hányinger

gyakran pillanatnyi segítségre utalják az embert addig is, míg az orvos megérkezik. Kipróbált háziszer ilyenkor a valódi

Diana-sósorszesz,

melyből belső használatra is lehet néhány kortyot tisztán lenyelni, vagy kockacukorra, esetleg vízbe, tejbe, teába, borba csöppentve elfogyasztani. Megszünteti az émelygést. Egy-szerű szagoltatása, vagy a homlok bedörzsölése elmulasztja a szédülést.

vaszi buza alá? 5. Hol lehet a gyapjút értékesíteni? 6. Hol lehet jó gazdasági felszerelést kapni? 7. Mi a sörárpa? 8. Hol lehet nemesített zabot kapni? (Gy. Gy., Kazár.) — **Felelet:** 1. A Hangya szövetkezet útján, vagy bármelyik nagyobb vaskereskedésben; Budapesten a Láng L. gépgyár (V., Váci-ut 152.) foglalkozik vashordógyártással. 2. Várbogyai Bogyay Elemér tenyésztésénél (Sárospatak); „Balaton” baromfi és haszonállat-telepen (Máriatelep). 3. A Galambtenyésztők Egyesületénél, Budapest, X., Pongrácz-ut, Tenyészállatvásár-telep. 4. A talaj minőségétől függ. Ajánljuk, lapozza át egynéhány számunkat; majdnem mindegyikben találhat kielégítő választ kérdésére, — amire most, — mivel igen röviden tette fel a kérdést, pontosan nem válaszolhatunk.

Kérdés: 1. Munkába szeretnék menni, hová forduljak, az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Irodához, vagy valamely munkaadóhoz? 2. Kétkorondás havi részletekben ötszáz koronát takarítottam meg, amit a kaposvári segélyszövetkezetbe tettem. Valorizálják-e a betett összeget? (10.887. sz. előfizető, Marcali.)

— **Felelet:** 1. Ha azt akarja, hogy az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda szerezzon magának elhelyezkedést, úgy feltétlenül jelentkezzék, írjon az irodának. Ha azonban már olvasta a lapunkban megjelent hirdetőmunkát és arra akar jelentkezni, úgy egyenesen írjon a hirdető munkaadónak és ajánlja fel szolgáltatását. 2. Amint azt már igen sokszor megírtuk, sőt több, hosszabb cikket is közöltünk róla: a takarékbetétet, sajnos, nem valorizálták, így nem kapja meg a pénzt átértékelve. Csupán a betett összeg és kamatainak pengő értékre való átszámított összegét kérheti, ami bizony alig tesz ki többet öt-hat filléernél.

Kérdés: 1. Levélhordó szeretnék lenni. Többször voltam a postaigazgatóságon, de ott azzal utasítottak el, hogy csak huszonöt éves életkorig vesznek fel új levélhordókat. Lehetséges-e ez? 2. Négy elemi és két ipariskolai osztályt végeztem, ha magánúton elvégezném a polgári iskolát, milyen nyugdíjas állást nyerhetnék? (B. A., Kiskunfélegyháza.)

— **Felelet:** 1. Igen, a postaigazgatóság csak huszonöt évet még be nem töltött egyéneknek vesz fel levélhordókat. 2. Négy polgári nélkül is lehet csendőrnagy vagy rendőrnagy; mindakettő nyugdíjas állás. Ha a polgárit elvégzi, úgy, ha szakvizsgát tesz, lehet vasúti altsíkt, posta- és táviratsegédnő, napidíjas, írnok és postamester.

Kérdés: Hol lehet sáfrányt értékesíteni? (Hü olvasó, Tótkomlós.) — **Felelet:** Forduljon a következő cégekhez: Pantodrog gyógynövénykereskedelmi rt., Budapest, V., Visegrádi-utca 7., Neruda Nándor gyógyszerkereskedő, Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 10.

Kérdés: 1. Mennyi házadót kell fizetnem? 2. Házam egy részét ki szoktam adni, mennyit kell bevallanom bér gyanánt? Ugyanis többször megtörtént, hogy üresen maradt a lakás és

mégis annyit kellett fizetnem, mintha kivették volna. 3. Mit tegyek, ha úgy látom, hogy a kivetett adó túlságosan nagy a szomszédom adójához képest? (Özp. B. L.-né, K.) — **Felelet:** 1. A házadó kulcsa községekben az évi nyersbérjövédelenek, a bérbe nem adott lakásoknál pedig az összehasonlítás útján megbecsült évi haszonértéknek 15 százaléka. A házadó után még utadó (általában a házadó összegének 10 százaléka) és községi pótdó (legfeljebb a házadó összegének 50 százaléka) vethető ki. 2. Ha a bérlő a házbért negyedévenként fizeti, akkor a bevallás beadására kitűzött utolsó évnegyedben járó bérösszegnek négyszeresét, ha pedig a bérlő havonként fizeti a bért, úgy a bevallás beadására kitűzött november hónapban járó bérösszegnek tizenkétszeresét kell bevallani. Ha a rendszerint bérbeadott lakás évközben megüresedik, akkor az üresedés tartamára a házadót törölni kell. Az üresedést azonban a község-házán be kell jelenteni. 3. Ha a kivetett házadót sérelmesnek tartja, akkor a kivetés ellen felelősséget kell a pénzügyigazgatósághoz.

Kérdés: 1. 1920. évben a Faluszövetség balatonfüredi kiállításán oklevelet nyertem. Az oklevél nagyon megrongálódott, szeretnék egy új példányt kapni, lehetséges-e? 2. Kertemet lőtetvek lepték el, irthatom-e szénkénnel a tetveket? 3. Öt hold kertem van, ebből 1 és negyhold gyümölcsös, egy negyedig pedig virágkert, a többi bolgár rendszerű konyhakert, körülbelül hány munkást kell alkalmaznom a kerti munkák elvégzésére? (Ifj. T. G., Tihany.) — **Felelet:** 1. Forduljon kérelmével a Faluszövetség igazgatóságához (Budapest, IX., Üllői-ut 1. sz.). 2. A lőtetű irási módja: a cserepezés, azaz amikor a kártétel helyén a földbe virágcserepet helyeznek és azokban fogják össze a tetveket. Igen eredményes a földalatti lőtetűfészkek felkutatása. Ezt júniusban vagy július folyamán kell végezni. A fészkekben talált petéket és álcákat kell elpusztítani. 3. Ez függ a munkaerőtől, de a talajtól is. Átlag számíthat holdanként két-három napszámot.

Kérdés: 1. Hol van a hadtörténelmi levéltár? 2. Nemritéz is megrendelheti-e a Vitézek Lapját? (P. I., Györgypusztá.)

— **Felelet:** 1. A m. kir. Hadtörténelmi Levéltár Budapesten, I., Bécsikapu-tér 2. szám alatt van. 2. Igen. Címe: „Vitézek és Gazdák Lapja”, VIII., Főherceg Sándor-utca 7.

Kérdés: Pilóta szeretnék lenni, milyen iskolai végzettség szükséges és hová kell fordulnom? (K. B., Lőrinci.) — **Felelet:** A m. kir. kereskedelemügyi minisztérium Szombathelyen repülőgépezetűi iskolát nyitott. Ide érettségizett, vagy négy polgári iskolát végzett ifjakat vesznek fel. A tandíj 1200 pengő. A felvételre pályázni a kereskedelemügyi miniszterhez címzett kérvénnyel lehet, amelyhez mellékelni kell a honossági, hatósági orvosi, iskolai, erkölcsi, születési, helyhatósági bizonyítványt és szülői beleegyezést.

Figyelem!

Egyszeri kitűnő vásárlási alkalom

férfi harisnya

(zokni) elpusztíthatatlan, kitűnő minőségű áru, garantált puha, tiszta gyapjuból,

három pár csak 5 márka

INGYEN kap hozzá minden vevő 1 pár elegáns színes gavallér-harisnyát

Női harisnya

prima Mako, sűrű szövésű puha, tartós áru

három pár csak 5 márka.

DEHNICK
Berlin-Brütz
Rudower-Allee 5.

Ingynen kap hozzá minden vevő 1 pár elegáns műselyem női harisnyát. (Kérjük a kívánt színt megírni.) Valódi szászországi áruért szavatolunk.

Kérjük az összeget előzetesen beküldeni, mert az utánvét megdrágítja a vásárlást.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

Jó muzsikus
e=a

(Beküldte Weszely Mihályné Kelecsénypusztáról.)

2. Pontrejtvény.

a . e . z . g . n . v . g . d . s . a . d . g . z . r . g . t .
n . ó . s . a . á . ó . s . h . m . g . e . e . e . k . z .

(Beküldte Nemzeti Olvasókör Karcagáról.)

3. Betü- és szórejtvény.

S ° ° **Gunár kan** **T**
° °
Gy (é=ö) **Z**

(Beküldte B. Tóth Sándor Szabadszállásról.)

4. Pontrejtvény.

B . h . r . l . v . n . é . o . t . o . a

(Beküldte ifj. Gombos Vince Berettyóújfaluról.)

5. Szórejtvény.

állás beszél ga
(ó=o)

(Beküldte Illés Ferenc Gamásról.)

6. Szórejtvény.

M M
Z T T W
W

(Beküldte Boda István Törökszentmiklósról.)

7. Pontrejtvény.

K . r . s . t . n . c . a . á .

(Beküldte Váczi István Nógrádpatakról.)

8. Pótlórejtvény.

— ózsa	— lga	— l	— mlék	— ámpa
— ra	— ocsi	— ud	— argit	— rmin
— uzsi	— lvas	— ános	— mil	— ólya
— lma	— uca	— röm	— eron	— ozi
— olt	— ánat	— ojas	— bolya	— ladin

(Beküldte Kis János Gyöngyössolymosról.)

9. Szórejtvény.

kedd I s m jəʌuəʔ
(-k)

(Beküldte Hanzséros Imre Fertőszéplakról.)

10. Szórejtvény.

i **holttest (-l)**
k (h=k)

(Beküldte Seres Béla Kunágotáról.)

11. Szórejtvény.

csét
x e e e

(Beküldte Brücher József Mezőberényből.)

12. Szórejtvény.

som ogy erőd jár E

(Beküldte Peti János Liszórol.)

13. Pontrejtvény.

A . i . e . a . n . e .

(Beküldte Pisák Gábor Héhalomról.)

14. Szórejtvény.

Épület Ass gally

(Beküldte Pekori József Magyarszentivánról.)

15. Pontrejtvény.

G . t . a . a . y . r . k !

(Beküldte Laki János Somogyviszlóról.)

16. Szórejtvény.

község $\frac{v}{z}$ rövid vendéglő

(Beküldte Aracs Sándor és Bornok Mancika Kispeterdről.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával az 53-ik számban közöljük.

A 47-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Betűrejtvény: **Előre, löre.** 2. Betü- és szórejtvény: **Peres.**
3. Pontrejtvény: **A szerelem mindent pótol.** 4. Névrejtvény: **Po-
zsony.** 5. Szórejtvény: **Gépies.** 6. Szórejtvény: **Váltópénz.**
7. Pontrejtvény: **A munka nem szégyen.** 8. Szórejtvény: **Kárpá-
tok.** 9. Tréfás talány: **Fuccs.** 10. Szórejtvény: **Amnesztia.**
11. Szórejtvény: **Hiszek egy Istenben.** 12. Szórejtvény: **Megye-
háza.** 13. Betűrejtvény: **Kerek erdő.** 14. Szórejtvény: **Hegyalja.**
15. Pontrejtvény: **A sós források sós tartalmu hegyekből
erednek.**

Helyesen megfejtették: Kovács Gyula, Kürti Gábor, Sz. Balogh
Lukács, Vajda Ferenc, Csöme J. Sándor, Békeffi László, Vallyon
Évike, Lipták Ferenc, Csontos József, Fésüs Mariska, Fekete István,
Asztalos János, Tislér Antal, László Dina, Sztraka Ferenc, Simon
György, Gachal Annuska, Tóka Mihály, B. Tóth Sándor, Szeidl Pál,
ifj. Bodnár János, P. Szűcs János, Vida László, Molnár Géza, Vörös
Franciska, Laczó Ilonka, Peták Vilmos, ifj. Sautek Imre, Paczek
Károly, Sántha Aladár, Bodnár Ferenc, ifj. Tóth István, Butkai Fe-
renc, ifj. Szokodi Kálmán, Nagy Juliska, Szalay István, Timár Ger-
gely, Diószegi Lajos, Csikós János, Karcagi Nemzeti Olvasókör, Nagy
József, Várkonyi István, Bicsánszky György, Mrázik József, if. Varga
András, Weszely Mihály, Valtér Mariska, Gombos Vince, Furján Já-
nos, Berecz István, Fülöp József, Tóth Ilonka, Tomaskó Sándor, Bog-
dán János, Vörös Vince.

Jutalomkönyvet nyertek: Furján János (Bödeháza), Vár-
konyi István (Csobánka), Kovács Gyula (Felsőpusztaszer),
Valter Mariska (Lajoskomárom) és Simon György (Nagytkőke).

A 48. számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők
és nyertesek névsorával jövő heti számunkban közöljük.

Hosszulejáratu törlesztéses kölcsönöket

folyósítatunk 35 évre legalacsonyabb kamat, 100 százalékos kifizetés mellett. A kölcsön stornódíj nélkül bármikor visszafizethető.
Kamat- és tőketörlesztés félévenként utólag fizetendő. Bekebelezési bélyeg és- illetékmentes.

Költségelőleget nem fogadunk el.

Mezőgazdasági Hitelforgalmi Vállalat

Budapest, V., Lipót-körut 10 (Tulajdonosok: Okányi és Irmeler okleveles gazdák)

Kölcsön budapesti és pestkörnyéki házakra. Beküldendő iratok: hiteles telekkönyvi kivonat és hiteles kataszteri
birtokiv. Tanácsot adunk minden gazdasági vonatkozású ügyben.

A LEVEGŐ KIRÁLYA.

REGÉNY. IRTA: TURCHÁNYI ISTVÁN.

(29. folytatás.)

— Miért mondta azt, — szólt kevés küzdés után — hogy az ember nem mindig kapja meg azt, amit megérdemel?

A magyar fiu a leány szeme közé nézett.

— Ez a világ sora, — mondta mosolyogva, de a hangja komoly maradt. — Ön azonban Miss Pamela, mit sem tudhat erről. A sorsa megkímélte attól, hogy az élet igazi arcába nézzen.

— Lebecsül?

— Nem, — toppantott a lábával Zentay. — Félreértett! Ostobaság volna azt kívánni öntől, hogy férfiszíve legyen. De lássa, ami önnek egész életén keresztül feledhetetlen kaland lesz, — erre a kis csetepatéra gondolok — az az én életemben mindennapos dolog volt. Önnek izgalmas élmény, nekem mindennapi munka . . .

— De hát kicsoda ön? — tört ki a leányból.

A magyar fiu könnyedén meghajolt és finom gunynyal így válaszolt:

— Az „Eagle“ pilótája, akit a gépmadárral együtt erre az utra kibérelt az édesatyja . . . Egyéb nem érdekelheti önt. . . De nézze csak, már Mr. Osborne is megérkezett . . .

Az erdőből éppen ekkor lépett ki Osborne Phileas s amint megpillantotta Zentay Lászlót, meggyorsította lépteit és feléje sietett.

— Ki sem mondhatom, — lelkesedett — hogy mennyire hálás vagyok önnek mindazért, amit értem és a leányomért tett.

A magyar fiu Haigra mutatott.

— Csak ő érdemel köszönetet, — mondta elpirulva, de a milliomos megölelte és egyre a kezét szorongatta.

— Köszönöm neked is, öreg cimborá, — fordult azután Haighoz.

A rendőrfőnök mosolygott.

— Hogy itt állok s valamennyien élünk, azt egyedül Mr. Zentaynak köszönhetjük. Minden attól függött, hogy idejében érkezik-e meg . . . ha nem így történik, akkor most a „hiénafejű“ tartana ítélőszéket felettünk.

Osborne nem tudott uralkodni az örömen. Ismét megölelte a magyar fiut, azután könnyes szemmel zárta karjai közé Pamelát.

— Édes gyermekem . . . — suttogta és sirni kezdett.

Haig jelentősegteljesen ránézett Zentayra, azután megtömté a pipáját.

— Phil, — mondta — gondolj arra, hogy szegény Pamela halálosan fáradt lehet . . . Jó lenne, ha hazamennénk.

Zentay már ki is nyitotta a gépmadár ajtaját.

Pamela kibontakozott atyja karjai közül és körül nézett.

— Mary . . . kérdezte — hol van Mary?

— Ne féltse őt, kedves Pamela, — nevetett Haig. —

Tom Brett mind a két karjával vigyáz reá. Hé, Tommy, abbahagyhatnád már a nagy lelkesedést, még összetöröd azt a kicsi leányt . . .

Mary Mond piros orcával perdült ki Tommy öleléséből s Pamelához sietett. Tommy a csinytevésen kapott gyermek zavarával bandukolt utána.

— Ez aztán a pompás fickó! — ütött a vállára Haig. — Öreg Phil, egy kézsorítást ez a fiu is megérdemel tőled.

— De meg ám! — szólt közbe Zentay. — Ő hozta el Mr. Haig üzenetét . . . Olyan lélekszakadva loholt, hogy úgy sipolt tüdeje, akár egy gőzmozdony fűtve . . . Ő segített rendbehozni a motort is. Sohasem látott még repülőgépet, de az izgalom és a Maryért való aggodás olyan ügyeskezüvé tette, mintha világéletében motor mellett ült volna.

Osborne mind a két kezét Tommy felé nyújtotta, aki lángragyult arccal szorította meg gazdáját, a milliomos kezét.

— Gondom lesz rád, fiu, — mondta Osborne . . .

— De ne csak rája legyen gondod, hanem erre a viruló arcú leányra is, ni, — vágott közbe Haig és megfogta Mary Mond kezét. — Mindkettőjük igazolására meg kell mondanom, hogy Mary Mond ruhája nem a viszontlátás örömeiben rongyolódott így el. Nézz reá, Phil, — hőslelkű leány ez! A vadon gyermeke, helyén van az esze is, a szíve is. Ő szaggatta szét a ruháját, hogy jeleket hagyjon hátra, amelyeken eligazodhatunk. . . .

A milliomos — akár tetszett Tommynak, akár nem — a két tenyere közé fogta a piruló Mary arcát és cuppanó csókot nyomott rá. Kétfelől. Tommy nagyot nyelt, de azért látszott rajta, hogy büszkeség dagasztja a szívét . . .

— Papa, — szólalt meg Pamela, belekarolva Mary Mondba, — Mary az én barátnőm és szeretném, ha sohasem válnánk meg egymástól.

— Pompás! — kiáltott fel Haig. — Ez azt jelenti, hogy vagy Pamela marad itt a vad nyugaton, vagy pedig Mary megy Newyorkba.

— Mindenesetre az utóbbit, — nevetett Pamela.

— Ohó, — megfélekedezik erről a fiuról! — mondta a rendőrfőnök s rácsapott Tommy vállára. — Azt hiszem, hogy neki is van valamilyen köze Maryhoz . . .

— Well! — bólintott Osborne. — A dolog egyszerű: Tommy is velünk jön . . . Eljössz-e, fiu?

Tommy arca kigyult. Ránézett Maryra, mintha tőle várná a feleletet.

— Oda megyek, ahol Mary van . . . — mondta azután csöndesen.

— Tehát Newyorkba! — jelentette ki Haig. — Telt ház lesz az Eaglen. Hiszen az öreg Bobbyt, Mary atyját is magunkkal kell vinni . . . Nem hagyhatjuk magára, ha elvisszük a leányát . . .

(Folytatjuk.)

Tömlők

kerti locsolásra,
— tűzoltásra —
és minden más célra
garantált legjobb
minőségben.

Vízmentes
ponyvák, zsákok,
auto-traktor
— csapágyfém —
E M E L Ő K.

Tudja azt már minden tevé, olcsó husnak hig a leve
Mi tehát csak javát adjuk, annak árát meg is szabjuk.
Duljon verseny, duljon harc, legjobb marad mindig Schvarcz.

Minden egyéb műszaki cikk ellismert szállítója a közismert szaküzlet
Schvarcz József és Társa
Budapest, Vilmos császár-út 53.
Alapítva: 1884. Cégtulajdonos: Műszaki Unió R.-T.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

M. K., Csikósettőse. Mást kérünk, mindakettőt ismerik már a „Vasárnap” olvasói. — V. V., Kisbicsérd. A rejtvényre vonatkozó kérését örömmel teljesítjük. Fogadja legőszintébb köszönetünket lakadatlan, lelkes előfizetőgyűjtő munkájáért. Önről példát vehetne sok falusi gazda-íjju. Elbeszélésére később küldünk választ. — V. Gy., Cinkota. Ön is meg fogja kapni a naptárt, mint minden előfizetőnk. — Cs. J., Balmazújváros. Közlünk belőlük. — V. K. és I. Mindhármát elfogadtuk. — Ifj. S. E., Kiskunhalas. Több jó van köztük. A versre később küldünk választ. Tréfája jó. — L. J. Ábrahámhegy. A hiba rajtunk kívül álló okokból történt; a pótlást elintéztük. Szíves elnézését kérjük. — D. A. F., Regmec. Kérését teljesítjük. — V. F., Rezi. Közlünk belőlük. — V. É., Tiszasüly. Jó. — H. T., Ujfehértó. Mást kérünk, sajnálatunkra ezt már nagyon jól ismerik olvasóink. — N. L. J., Szentcs. Csekélyke türelmet kérünk. Kérését teljesítjük.

VÁSÁR ÉS PIAC

Fővárosi árak december hó 3-án.

Gabonatözsde. Készárupiac: Buza, tiszavidéki 77 kg-os 25.25—25.40, 78 kg-os 25.50—25.65, 79 kg-os 25.75—25.85, 80 kg-os 25.85—26.00, felsőtiszai 77 kg-os 25.20—25.35, 78 kg-os 25.45—25.60, 79 kg-os 25.65—25.75, 80 kg-os 25.75—25.90, fejmegyei, bácskai, dunántúli és pestvidéki 77 kg-os 25.00—25.15, 78 kg-os 25.25—25.40, 79 kg-os 25.50—25.60, 80 kg-os 25.60—25.70. Rozs, pestvidéki 23.15—23.25, más 23.15—23.25. Árpa, elsőrendű 25.35—25.70, közép 25.10—25.40, sörárpa, felvidéki 27.00—28.50, egyéb 26.50—27.00. Köles 25.75—26.50. Repce 45.50—46.00. Zab, elsőrendű 25.50—26.00, közép 25.25—25.50. Tengeri, tiszántúli —, egyéb 31.00—31.50. orpa 18.50—18.75. Lucerna 130—145. Lóhere 160—175, arankás 145—155 pengő métermázsánként. — **Határidőpiac:** Buza márciusra 26.50—26.60, májusra 27.40—27.42. Rozs márciusra 25.08—25.10, májusra 25.50—25.52. Tengeri májusra 28.64—28.66, júliusra 28.90—28.92 pengő métermázsánként.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadara 46—56, duplanullás finom tészta 42—44, nullás 42—44, kettős főzösliszt 40—42, négyes kenyérliszt 38—42, hatos 36—38, nullás rozsliszt 42—44 fillér kg.-ként.

Vetőmagvak. Árak nyersáruért métermázsánként, minőség szerint: bab, fehér 80—82, bab, fűrj 71—74, baltacommag 60—64, borsó, Viktória 45—55, búkköny, tavaszi 35—37, csillagfűrj 24—26, fehérhere 185—185, kendermag 48—52, köles fehér 41—43, köles, vörös 29—31, lenmag 47—50, lóbab 34—36, lóheremag arankatartalom és minőség szerint 175—190, lucernamag arankatartalom és minőség szerint 145—180, mák, étkezési célokra 120—122, muharmag 56—58, mustármag 47—50, nyulszapukamag 140—150, pohánkamag 26—28 pengő.

Abraktakarmányiac. Árpakorpa 24.50, buzakonkoly 20.50, buza-korpa 19.75, buzatakarmanyliszt 23.75, gabonamoslék szárítva 29, konkolydara 22.50, köleshéj darálva 12, lenmagpogácsa 31, napraforgópogácsa 29.50, repcepogácsa 25, répaszelet, szárított 18, rozskonkoly 20.50, rozskorpa 20, szójababpogácsalisz 36, tökmagpogácsa 32 pengő métermázsánként.

Burgonya. Nagyban drak vagonkéntben a következők: Nyári rózsaburgonya 21—22, őszi rózsaburgonya 13—14.50, Ella-burgonya 13—14, fehér és Wohltmann-burgonya 9—9.50 pengő métermázsánként.

Takarmanylvásár. Réti széna elsőrendű 6 16.50—18, réti széna másodrendű 6 13.50—16, réti széna harmadrendű, csomagolásra 10—13, muharszéna 18.50—21, takarmanyrépa 4—4.30, alomszéna elsőrendű 5—5.50, másodrendű 4.20—4.80, zsupszalma 4.80—6 pengő métermázsánként.

Szurómarhavásár. Élő borjú, belföldi szopós, elsőrendű 1.52—1.56, kivételesen 1.60, másodrendű 1.36—1.44 pengő kilogrammonként élőszuliban.

Tenyészmárhák és jármosökrök. Elsőrendű belföldi jármosökrök (tarka) 92—96, elsőrendű belföldi jármosökrök (fehér) 92—98, 1½—2 éves üszök 100—105, 1½—2 éves tinók 92—96, friss fejős tehén 135—140 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Vágómarhavásár. Ökör, legjobb minőség 92—116, közepes 74—90, gyengébb 52—72; bika, legjobb minőség 96—110, közepes 84—94, gyengébb 59—82; tehén, legjobb minőség 90—110, közepes 66—88, gyengébb 40—64; növendékmarha 58—108, csontozni való 26—40 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 120—144, közepes 146—164, nehéz 166—170 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Gyapju. A londoni gyapjuaukción javulása a belföldi piacon is érezhető már kedvező hatását, amennyiben a gyapjuüzlet fellendült. Az utolsó két hét folyamán mintegy 50—60 ezer kg. jóminőségű gyapju cserélt gazdát, főleg külföldi számlára. Az uradalmi gyapju 2.80—3 pengős kg.-kénti áron talált vevőre. A falusi gyapju iránt nincsen érdeklődés, mindentűt csak a jó (A) minőségű gyapjut keresik.

Nyersbőr. Marhabőr (magyar) 1.45—1.55, marhabőr (tarka) 1.55—1.70, borjubőr (hosszu lábbal) 2.50—2.70, juhbőr 0.90 pengő kilogrammonként.

Husvásár. Marhahús: Vesepecsenye, tisztított 380—600, rostélyos, vastaghátszín, felsál, fehérpecsenye, gömbölyű felsál 200—300, fartő, hátszín, csontos oldalas, tarja, szegye 160—300, gulyásnak való 80—200 fillér kilogrammonként. — **Borjúhús:** Felszeletelt comb 360—480, sütnivaló 200—400, pörköltnek való 160—240 fillér kilogrammonként. — **Juh- és bárányhús:** Juhcomb 160—240, gerinc, lapocka 140—200, pörköltnek való 100—180, bárányhús hátulja 240—360, eleje 200—280 fillér kilogrammonként. — **Sertéshús:** Friss karaj 220—320, friss comb, tarja, lapocka 200—240, friss oldalas 200—220, kocsonyának való 80—160, vese velővel 200—260, füstölt helybeli karaj, tarja, lapocka, oldalas 260—400, vidéki 280—320, olvasztani való szalonna 190—240, sózott kenyérszalonna 230—280, füstölt 230—280, hárj 220—256, zsíros tepertő 220—280, helybeli sertésszár 220—256 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 300—450, csirke 120—350, ruca 230—900, lud 600—1600, pulyka 350—600 fillér darabonként. — **Leölt állatok:** Tyúk 220—300, csirke 220—350, hizott ruca 220—250, lud, hizott 220—260, pulyka, hizott 200—240, sovány 160—180, ludmáj 500—1200, ludzsír és hárj 280—440, lud-aprólék 120—200 fillér kilogrammonként. — **Tojás:** Friss teatojás 17—20, főzőtojás 14—17, eltett tojás 14—16 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacokon: Nyul, bőrben, darabonként 350—600, fácán darabja 400—500, fogoly darabja 200—280 fillér.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Harsa 520—900, csuka 220—300, ponty 190—300, kárász 120—200, compó 200—220, apró, kevert hal 160—180 fillér kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljestej 36—44, lefölözött 14—20, yoghurt 100—136, tejszín 350—380, tejföl 180—220, centrifugált teavaj tömbben 520—580, 10 dkg.-os csomagolásban 580—680, főzővaj 420—500, szedett vidéki vaj 420—500, tehénturó 100—120, sovány tehénturó 60—80, juhturó 340—360, kevertturó 200—300, liptói turó 300—360, hazai emmentáli sajt 540—600, hazai gróji sajt 480—600, hazai trappista sajt 300—400 fillér kilogrammonként.

Száraz főzelék és száraz tészta. A nyílt piacokon: Lencse 80—140, hántolt egész borsó 110—140, feles 80—130, fehér aprószemű bab 80—110, nagyszemű 90—140, színes 90—120, finom árpakása 88—100, durva 65—80, tojásos tarhonya 120—160 fillér kg.-ként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa kilogrammja 20—40, petrezselyem kilogrammja 20—40, zeller zöldjével darabja 6—30, zeller kilogrammja 30—60, kalarábé zöldjével darabja 4—16, őszifajta kalarábé kilogrammja 24—40, kevert zöldség 20—40, karfiol 20—160, makói vörös hagyma 25—28, közönséges vöröshagyma 20—26, fokhagyma kilogrammja 40—80, cékla 20—40, hazai fejeskáposzta 16—24, savanyított káposzta 40—56, kelkáposzta 30—50, kelbimbó 140—160, vöröskáposzta 30—60, fejes saláta darabja 8—20, fodros saláta 20—30, torma 20—30, rózsaburgonya 20—28, közönséges 12—22, kifli 30—40, tömör csiperkegomba 400—700, ehető tinóru gomba 300—400, mezei csiperkegomba 200—400, székfűgomba 300—400, szárított gomba 2000—2400, fekete retek 20—40, hónapos retek csomója 10—20, ecetes ugorka 140—200, vizes 100—140, savanyított zöldpaprika 120—200, főző tök 40—60, gyalult tök 60—80, sült tök 12—30, sóska 30—38, tisztított paraj 30—45, gyökeres 20—30, főzött paradicsom literje 100—120 fillér.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nemes fajalma 80—160, közönséges 40—100, birsalma 40—100, nemes fajkörte 80—220, közönséges 50—100, hazai aszaltszilva 74—120, nemes fajkörte 80—220, közönséges 50—100, hazai aszaltszilva 74—120, szilvaiz 120—180, gyümölcsliz 150—360, csipkeiz 60—100, naspolya 70—100, közönséges szőlő 50—80, tétre eltett szőlő 120—200, nagy papírhéjú dió 160—200, keményhéjú 80—150, dióbél 400—600, héjazott mogoró 350—400, héjazott mandula 600—800, gesztenye 30—70 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. A nyílt piacokon: Édes nemes paprika 640—700, félédes, gulyás 460—600, rózsapaprika 350—520, erős 240—300, kereskedelmi 200—240, kék mák 140—180, közönséges 120, pergetett méz 220—260, házi színszappan 130—180, közönséges háziszappan 96—128 fillér kilogrammonként.

Fapiac. A fenyőfapiac forgalma elcsendesedett, az árak azonban nem változtak. Keményfában megindult a bevásárlási tevékenység, a múlt éviéknél néhány százalékkal magasabb árak mellett. Tölgyrönk az erdőbirtokosokkal való forgalomban 38—45, jobb minőségű fűrésrönk 48—65, furnérönk 80—120 pengő köbméterenként, nyárfa minőség szerint 16—24, kőrisrönk 45—65, szilrönk 25—35 pengő. — Tüzifa: Belföldi száraz bükkhasáb 220—255, import, erdélyi bükkhasáb 230—256 pengő. Szlovénzkői áru 1300—1650 csekkorona, jugoszláv tüzifa 2300—2550 dinár vagononként magyar határállomásról. — Retortafaszén 830 pengő vagononként a magyar határon.

Borpiac. A kínálat különösen a kistermelők részéről igen élénk. A 8.5—10.5 Malligand-foku kis tételek ára 1.80—2.50 pengő Malligand- és hektoliterfokonként. Jobb, 11 Malligand-foku uradalmi tételekért 3—3.20, magasabb foku áruért 3.50 pengőt, különösen jó minőségű borért pedig még ennél is többet fizetnek Malligand- és hektoliterfokonként. 11 fokon aluli uradalmi tételekre nem igen akadt vevő és ezeknek az ára alacsonyabb. Badacsony, Balatonfüred vidékén a finomabb, körülbelül 13 Malligand-foku tételekért 70—100 pengőt fizetnek fejtve, az állomáson hektoliterenként. Fenti árak mind seprővel együtt, a termelőhelyen értendő. Gyöngyösön a kistermelők 9.5—10.5 Malligand-foku világos árujért 25—26 pengőt, sőt körülbelül

10 Malligand-foku uradalmi áruért egész 30 pengőig is fizetnek. Ó-borban nincs üzlet.

Szesz és szeszestalkok. A forgalom úgy a fogyasztási célra szolgáló finomított szeszben, mint a denaturálási és az ecetgyártási célra szolgáló szeszben november hó folyamán élénk volt. A szeszárak nem változtak. A gyümölcspálinkaüzletben, főleg törkölyben volt élénk a forgalom, de a többi gyümölcspálinkafélékben is állandóan jó volt a vételkedv. Jegyeztetik ujtörköly 3.80—4 P-ig, új nyári szilvórium 4.80—5 P-ig, kékáru 6—6.20 P-ig, borpárlat, új 4.80—5 P-ig, ó áru minőség szerint 6—6.20 P-ig, a termelő állomáson 10.000 liter-fokként.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára december hó 3-án. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárjelben lévő szám azt az összeget jelenti,

melyet nekünk kell a banknak fizetni akkor, ha idegen pénzt vásárolunk. *Egy pengőnél többre kerül egy darab:* Angol font 27.75 (27.90), dollár 5.70 (5.72), hollandi forint 2.29 (2.30), német márka 1.36 (1.37), svájci frank 1.10 (1.11) pengő. — *Egy pengőnél kevesebbe kerül egy darab:* Csehekrona 16.93 (17.01), francia frank 22.40 (22.60), lengyel zloty 64.10 (64.40), román lei 3.39 (3.44), szerb dinár 10 (10.06), olasz lira 29.90 (30.15), osztrák schilling 80.42 (80.70) fillér.

Arany- és ezüstpénzek. Huszkoronás arany 23 (23.21), ezüst egykoronás 0.43 (0.44), forint 1.16 (1.18), ötkoronás 2.28 pengő darabonként.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL.
KIADJA: CSÁZY ÉS TÁRSA LAPKIADÓVÁLLALATA.

Patkány-, egerirtó „RATINOL“

sváb, ruszn-, csótány-
irtószer,

biztos hatású irtószer, gyö-
keresen irt. Más állatra
emberre ártalmatlan. Napi árban utánvétellel szállítja

Ratinol Laboratorium, Budapest

VII., Murányi-utca 36. szám.

Prospektus ingyen

Szakorvosi

-rendelő vér- és nemi-
betegek részére. Ezüst
salvarsan-oltás
Rendelés egész nap.

VII. Rákóczi-út 32. sz. I. em. 1. (Pakussal szemben.)

A „Vasárnap” a falusi gazdák lapja.

Mravkó József utóda Gyurusz György

puskaműves és fegyverkereskedő

Budapest, Károly-körút 22

(Röser-bazár udvarban.)

ELVÁLLAL: mindenféle fegyver javítását, át-
alakítását és felújítását. **ELAD:** elsőrendű gyárt-
mányú golyós, sörétes, ismétlő és automata
vadászfegyvereket, pisztolyokat, revolvereket.
Legjobb minőségű mindennemű golyós, sörétes
töltények, löszerek.

A „Baromfitömő készülék” -kel

egy perc alatt tömhet mindenféle
tengerivel és a fulladás ki van
zárva. 20 liba tömésénél 90 óra
időt nyer. Kényelmes tömés, Nincs
főlfázás, derékfájás és kézkezebe-
zés. Olcsó! Ha egy libát ment
meg a fulladástól, az ára megtérült

Kérjél árjegyzéket.

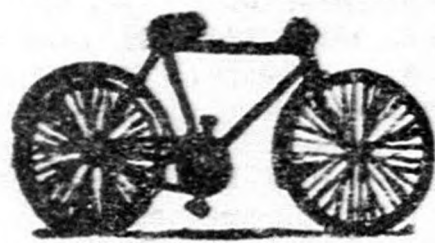
Cim

**Kugler Sándor,
Makó.**

A világot 33 év óta uraló eredeti angol

THE CHAMPION

kerékpárokat és
Central Bobbin sü-
lyesztős varrógépe-
ket havi 20—24 P
részletre, kerékpár-
alkatrészeket nyereg-
lánc, pedálokat
nagybani gyári

áron szállítunk. — Külső gummi 65 pengőtől, belső
gumi 2-10 P-től. **LÁNG JAKAB és FIA** kerékpár-
nagykereskedők, Budapest, József-körút 41,
Gyermekkerékpárok 1-30 P-től. — 1000 képes ár-
jegyzék ingyen.

**Gyűjtsünk előfizetőket
a „Vasárnap” számára.**

A legelőkérdés és annak fontossága

Irta: **Dr. Piukovich József**
Pestvármegye tb. főszolgabírája.

Ára 8 pengő

Ez a rendkívül becses mű azt az utat igyekszik
megkeresni, amelyen a nagyjelentőségű kérdés
a szükséges orvosiást megtalálhatja és az any-
nyira fontos legelőkérdésnek javulását ked-
vezőbb körülmények közé öhajtja hozni. Kapható
A VASÁRNAP könyvosztályánál, Budapest, Ó-u. 10.

GANZ és TÁRSA—DANUBIUS

Gép-, Waggon- és Hajógyár Rt. Schlick-Nicholson Telep

Budapest, VI., Váci-ut 45—47. Mintaraktár: Budapest, VI., Vilmos császár-út 63.

FIÓKOK:

Szeged, Kölcsey-utca 1.
Szombathely, Zanati-ut.
Eger, Káptalan-utca 8.
Nyíregyháza, Széchenyi-
tér 7.

Cséplőkészletek

RAKTÁRAK:

Pécs, Kaposvár, Győr,
Baja, Szolnok, Nagy-
kanizsa, Debrecen, Mis-
kolc, Békéscsaba.

**Vontatós és ma-
gánjáró lokomo-
bilok, gőz-, ben-
zin- és szivógáz-
üzemre.**

**Acélkeretes és fa-
keretes golyós-
csapágyas cséplő-
gépek minden
nagyságban.**

**Schlick—Hanomag Traktorok. „Ásványi”-féle tengeri szár-
tépőgépek. Vetőgépek és az összes mezőgazdasági gépek.**